
80

Besluit van 17 januari 1990, houdende regels betreffende bedrijfsbrandweren (Besluit bedrijfsbrandweren)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 12 juli 1989, nr. Eproj.88/87/5, directoraat-generaal voor Openbare Orde en Veiligheid, directie Brandweer;

Gelet op artikel 13, tweede lid, van de Brandweerwet 1985 (Stb. 87);
Gehoord de Brandweerraad;

De Raad van State gehoord (advies van 7 november 1989, nr. W04.89.0436);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 10 januari 1990, nr. Eproj.88/87/7, directoraat-generaal voor Openbare Orde en Veiligheid, directie Brandweer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. de bedrijfsbrandweer: de organisatie van mensen en middelen die tot doel heeft het bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting;
- b. het rapport: het rapport inzake de bedrijfsbrandweer, bedoeld in artikel 3, eerste lid.

Artikel 2

Voor een aanwijzing als inrichting die over een bedrijfsbrandweer moeten beschikken, komen slechts in aanmerking:

- a. inrichtingen met installaties, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Besluit verplichtstelling veiligheidsrapport (Stb. 1981, 556);
- b. inrichtingen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Besluit risico's zware ongevallen (Stb. 1988, 432);
- c. inrichtingen, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82), behoudens in de gevallen dat artikel 44 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen (Stb. 1969, 403) van toepassing is;

d. inrichtingen, waarin radioactieve stoffen voorhanden zijn, worden bereid dan wel toegepast, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Kernenergiewet, niet zijnde inrichtingen als bedoeld in de onderdelen a en b van dit artikel;

e. inrichtingen, waarin vaste stoffen of vloeistoffen voorhanden zijn, die bij verhitting tot brandgevaarlijke situaties kunnen leiden en waarvan de totale verbrandingsenergie meer bedraagt dan $46 \cdot 10^{11}$ kJ.

Artikel 3

1. Alvorens tot aanwijzing over te gaan, verzoeken burgemeester en wethouders het hoofd of de bestuurder van de inrichting, waarvan zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat deze in geval van brand of ongevallen een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan vormen, binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek aan hen een rapport inzake de bedrijfsbrandweer over te leggen, dat de volgende gegevens bevat:

a. een algemene beschrijving van de inrichting, van de daarin voorkomende stoffen en de eigenschappen van deze stoffen;

b. een algemene beschrijving van de processen die in de inrichting plaatsvinden;

c. de geloofwaardige incidentscenario's dat wil zeggen een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting,

1°. die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als zeer reëel en typerend wordt geacht,

2°. waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en

3°. waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen;

d. de maatgevende incidentscenario's dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, bedoeld in onderdeel c, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer;

e. een beschrijving van de organisatie van de nodig geachte bedrijfsbrandweer, waaronder de omvang van het personeel en het materieel.

2. Indien reeds een of meer arbeidsveiligheidsrapporten als bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664) of een rapport inzake de externe veiligheid als bedoeld in artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen aan het gemeentebestuur zijn gezonden, behoeft het rapport slechts de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen c tot en met e, te bevatten.

3. Voor zover de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen c, d of e, reeds zijn opgenomen in een of meer arbeidsveiligheidsrapporten of een rapport inzake de externe veiligheid als bedoeld in het tweede lid, kan in het rapport worden volstaan met een verwijzing naar de desbetreffende passages in die rapporten.

4. Burgemeester en wethouders zenden een exemplaar van het rapport aan:

a. de districtsinspecteur voor het brandweerwezen,

b. het districtshoofd van de arbeidsinspectie en

c. de regionale inspecteur van de volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu, in wier ambtsgebied de inrichting is gelegen;

d. het gezag dat overeenkomstig artikel 4 van de Hinderwet (Stb. 1981, 410) bevoegd is een vergunning voor de desbetreffende inrichting te verlenen, tenzij burgemeester en wethouders dat gezag zijn;

e. de Minister van Verkeer en Waterstaat, indien de inrichting is gelegen op of deel uitmaakt van een luchtvaartterrein als bedoeld in artikel 1, onderdeel g, van de Luchtvaartwet (Stb. 1958, 47).

5. Burgemeester en wethouders kunnen het hoofd of de bestuurder van de inrichting verzoeken hen aanvullende gegevens te verschaffen.

Artikel 4

1. Indien burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat de inrichting, bedoeld in artikel 3, eerste lid, in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, wijzen zij, met inachtneming van de bij dit besluit behorende bijlage, de inrichting aan die binnen een door hen te stellen termijn over een bedrijfsbrandweer dient te beschikken.

2. Burgemeester en wethouders gaan niet over tot het aanwijzen van een inrichting dan nadat de in artikel 3, vierde lid, bedoelde functionarissen door hen in de gelegenheid zijn gesteld advies ter zake uit te brengen en nadat het hoofd of de bestuurder van de inrichting door hen is gehoord.

3. Burgemeester en wethouders kunnen inrichtingen aanwijzen die gezamenlijk over een bedrijfsbrandweer dienen te beschikken. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

4. Burgemeester en wethouders maken de aanwijzing, bedoeld in het eerste en derde lid, bekend aan de in artikel 3, vierde lid, bedoelde functionarissen.

5. Burgemeester en wethouders kunnen in de aanwijzing, bedoeld in het eerste en derde lid, slechts eisen stellen aan:

a. het opleidingsniveau en de geoefendheid van het personeel van de bedrijfsbrandweer;

b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;

c. het blusmaterieel;

d. de beschermende middelen;

e. de alarmering van en samenwerking met de gemeentelijke brandweer en andere hulpverleningsorganisaties;

f. de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer.

Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

6. Burgemeester en wethouders houden bij het vaststellen van de eisen, bedoeld in het vijfde lid, rekening met de eisen die ter zake aan de inrichting worden gesteld bij of krachtens de Brandweerwet 1985 en andere wetten.

Artikel 5

1. Na wijziging of uitbreiding van een aangewezen inrichting dan wel verandering van de daarin gebezigde processen die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport, dient het hoofd of de bestuurder van die inrichting zo spoedig mogelijk een dienovereenkomstig gewijzigd rapport aan burgemeester en wethouders over te leggen.

2. Artikel 3, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien het gewijzigde rapport, bedoeld in het eerste lid, daartoe aanleiding geeft, kunnen burgemeester en wethouders de aanwijzing, bedoeld in artikel 4, eerste dan wel derde lid, intrekken dan wel met inachtneming van de bij dit besluit behorende bijlage de eisen, bedoeld in artikel 4, vijfde lid, wijzigen.

4. Burgemeester en wethouders bepalen bij het vaststellen van de gewijzigde eisen, bedoeld in het derde lid, een termijn waarbinnen aan die eisen moet zijn voldaan.

5. Artikel 4, tweede, vierde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6

1. Na wijziging van de omgeving van een aangewezen inrichting die in betekenende mate consequenties heeft voor de maatgevende incident-scenario's, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel d, kunnen burgemeester en wethouders de aanwijzing, bedoeld in artikel 4, eerste dan wel derde lid, intrekken dan wel met inachtneming van de bij dit besluit behorende bijlage de eisen, bedoeld in artikel 4, vijfde lid, wijzigen.

2. Burgemeester en wethouders bepalen bij het vaststellen van de gewijzigde eisen, bedoeld in het eerste lid, een termijn waarbinnen aan die eisen moet zijn voldaan.

3. Artikel 4, tweede, vierde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7

Indien met betrekking tot een zelfde inrichting naast een rapport tevens een of meer arbeidsveiligheidsrapporten als bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet of een rapport inzake de externe veiligheid als bedoeld in artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen moeten worden ingediend, dienen de onderscheidene overheidsorganen bij wie de betrokken rapporten moeten worden ingediend, hun activiteiten met betrekking tot de beoordeling van die rapporten zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Artikel 8

Het toezicht op de naleving van de aanwijzing, bedoeld in artikel 4, eerste en derde lid, en de daarbij gestelde eisen, bedoeld in artikel 4, vijfde lid, dan wel de gewijzigde eisen, bedoeld in de artikelen 5, derde lid, en 6, eerste lid, geschiedt door de commandant van de gemeentelijke brandweer en het door hem aangewezen ter plaatse dienstdoende personeel van de brandweer.

Artikel 9

Dit besluit is niet van toepassing op inrichtingen die zijn gelegen op of deel uitmaken van een bij de krijgsmacht in gebruik zijnd terrein.

Artikel 10

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop artikel 13 van de Brandweerwet 1985 in werking treedt.

Artikel 11

Dit besluit kan worden aangehaald als Besluit bedrijfsbrandweren.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 maart 1990 nr. 51

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 17 januari 1990

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de *twintigste* februari 1990

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

BIJLAGE

Bijlage, behorende bij het Besluit bedrijfsbrandweren

INHOUD

1.	Inleiding
1.1.	Achtergrond en doel
1.2.	Opzet
2.	Selectiemodel voor inrichtingen
2.1.	Algemene model opzet
2.2.	Uitvoering eerste selectiestap
2.3.	Voorbeelden
2.3.1.	Voorbeeld 1
2.3.2.	Voorbeeld 2
2.3.3.	Voorbeeld 3
2.4.	Waardering schaderisico omgeving
3.	Beschrijving inrichtingen
3.1.	Installaties
3.1.1.	Algemene gegevens installatie
3.1.2.	Brandbestrijdingsgegevens van de installatie
3.2.	Bedrijfsbrandweer
3.2.1.	Alarmering
3.2.2.	Opkomst en inzet
3.3.	De organisatie van de brandweer in het bedrijf
4.	Toetsing
5.	Samenvatting werkwijze
Literatuur	
Appendixen	
1.	Referentiescenario's en voorbeelden
2.	Begrippenlijst
3.	Aanwijzingssysteem AVR
4.	Grenswaarden EVR
5.	Stralingsbelasting bij brand
6.	Drukbelasting bij ontplofbare stoffen

1. INLEIDING

1.1. Achtergrond en doel

In artikel 13 van de Brandweerwet 1985 (Stb. 87) is aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid toebedeeld de aanwezigheid van een bedrijfsbrandweer die aan bepaalde eisen inzake personeel en materieel moet voldoen, voor te schrijven voor inrichtingen die in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid.

Onder de woorden «bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid» dient te worden begrepen een situatie waarbij er naar het oordeel van burgemeester en wethouders als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's binnen de inrichting, een schade in de omgeving van die inrichting kan ontstaan die duidelijk groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de overheidsbrandweer is berekend.

Het Besluit bedrijfsbrandweraanwijzing geeft in artikel 1 de kring van inrichtingen aan die voor een aanwijzing als bedrijfsbrandweerplichtig in aanmerking komen.

De onderhavige bijlage heeft tot doel richting te geven aan het proces van selecteren, beoordelen en aanwijzen van inrichtingen. De algemene uitgangspunten die zijn gehanteerd, zijn de volgende:

a. De te hanteren selectiemethodiek dient te voldoen aan de doelstelling dat op een relatief eenvoudige, eenduidige wijze en in samenhang met overige veiligheidswetgeving, mogelijk van belang zijnde inrichtingen worden geselecteerd. In de geselecteerde verzameling inrichtingen mogen nog in beperkte mate inrichtingen vóórkomen die nader bezien niet getoetst behoeven te worden, doch er mogen geen werkelijk relevant zijnde inrichtingen worden «gemist». Het selectiesysteem is daardoor conservatief van aard, waar tegenover staat dat het relatief eenvoudig van opzet is.

b. De beschouwing dient landelijk gezien op een uniforme wijze te geschieden; vergelijkbare situaties dienen ook tot vergelijkbare behandeling te leiden.

c. Er dient, voor zover van toepassing, aansluiting te bestaan met overige veiligheidswetgeving, waarmee inrichtingen van doen hebben. In dat verband kan met name worden genoemd de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664) en de Hinderwet (Stb. 1981, 410). In het kader van deze wetten worden (zullen) inrichtingen (worden) getoetst in verband met onder meer het verplichten tot het opstellen van een arbeidsveiligheidsrapport dan wel tot het doen van een rapportage inzake de veiligheidsrisico's voor de omgeving.

Overigens worden aan inrichtingen in het kader van de Hinderwet eisen gesteld in verband met het voldoen aan normen inzake de veiligheid voor de omgeving, zoals in paragraaf 2.1. is genoemd. In het Besluit risico's zware ongevallen (Stb. 1988, 432) is een duidelijke relatie tussen de Hinderwet en de arbeidsveiligheidswetgeving gelegd.

d. De selectie dient betrekking te hebben op situaties, waarbij naast bijzonder gevaar er ook sprake is van de daadwerkelijke mogelijkheid tot gevaarbeperking door repressie. Naast het bestrijden van brandgevaarlijke situaties kan hierbij gedacht worden bijvoorbeeld aan situaties waarbij het verminderen van de omvang van toxische wolken mogelijk is door afdekken met schuim of door het afschermen met nevelgordijnen.

e. Ten aanzien van preventieve en repressieve voorzieningen voor inrichtingen, waarbij (brand) gevaarlijke situaties voor de omgeving kunnen ontstaan, zijn diverse richtlijnen en aanbevelingen uitgegeven in de afgelopen jaren. In dit verband kunnen onder meer worden genoemd publicaties van de Commissie Preventie van Rampen (CPR) en van het Nationaal Brandpreventie Instituut (NBPI). Hierop is zoveel mogelijk aangesloten.

f. Er wordt van uitgegaan dat het brandweerkorps van de gemeente waarin een inrichting is gelegen, qua organisatie voldoet aan de normen die zijn weergegeven in de Richtlijnen personeels- en materieelssterkte gemeentelijke brandweer van de inspectie voor het brandweerwezen uit 1966.

1.2. Opzet

De opzet van de leidraad valt in twee stappen uiteen:

- welke inrichtingen komen in aanmerking om beoordeeld te worden (selectie)?;
- aan de hand van welke gegevens kunnen de inrichtingen worden beoordeeld?

In hoofdstuk 2 wordt het selectiemodel beschreven, de opzet van het selectiemodel en vervolgens de wijze waarop het doorlopen kan worden. In hoofdstuk 3 wordt een model gegeven voor de wijze waarop de inrichtingen kunnen worden beschreven en welke gegevens bekend dienen te zijn voor een verdere beoordeling.

2. SELECTIEMODEL VOOR INRICHTINGEN

2.1. Algemene model opzet

De selectie geschiedt in twee stappen:

- een eerste globale selectie op basis van een algemene toepassing van voorkomende stoffhoeveelheden en dergelijke;
- een tweede, nadere selectie op basis van de inrichtings- en omgevings situatie.

In figuur 2.1. staat schematisch de opzet van het selectiemodel weergegeven. De basislijst van waaruit de selectie plaatsvindt zijn de hinderwetplichtige inrichtingen. De eerste globale selectie vindt plaats, indien inrichtingen voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- de inrichting is verplicht een rapport inzake de externe veiligheid op te stellen (EVR-plichtig);
- de inrichting dient een arbeidsveiligheidsrapport op te stellen (AVR-plichtig);
- het betreft nucleaire inrichtingen of een instituut voor nucleair onderzoek vallend onder brandklasse 1;
- het betreft een inrichting waar brandbare vaste stoffen of brandbare vloeistoffen met een vlammpunt hoger dan 21 °C boven een grenshoeveelheid voorkomen.

In principe zijn met deze «zeef» alle potentieel relevante inrichtingen geselecteerd, waar sprake kan zijn van bijzonder gevaar door dan wel:

- toxische stoffen (AVR, EVR);
- brandgevaarlijke stoffen (AVR, EVR);
- ontplofbare stoffen (AVR);
- radioactieve stoffen (brandklasse-indeling).

Er is één categorie van inrichtingen die naast deze categorieën nog aanleiding kan geven tot een bijzonder gevaar voor de omgeving. Dit is de categorie van inrichtingen waar grote hoeveelheden brandbare stoffen voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan een bulkopslag van olieproducten, grote opslagen van brandbare vaste stof (hout, plastics, rubber en dergelijke). Daar waar sprake is van vloeistoffen: stoffen met een vlammpunt > 21 °C.

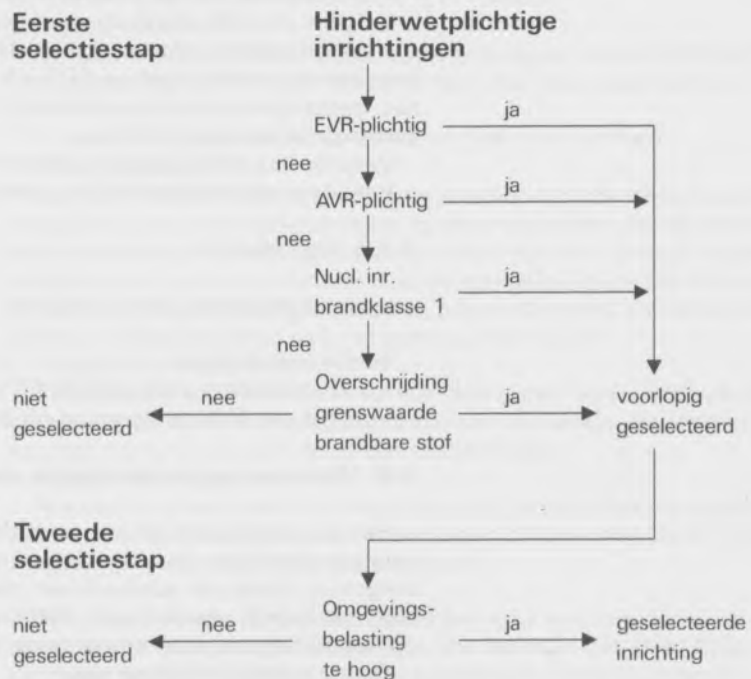
Analoog aan de gehanteerde grenswaarden EVR en AVR (appendixen 3 en 4) is er als eerste selectie criterium een grenswaarde gehanteerd uitgaande van een totaal aanwezige verbrandingsenergie inhoud in de

inrichting. Als grenswaarde voor deze stofcategorie wordt aangehouden 100.000 tonolie-equivalenten gebaseerd op een verbrandingswarmte van $46 \cdot 10^3$ kJ/kg.

De tweede selectiestap betreft de toetsing aan criteria voor de risico-belasting van de omgeving van de inrichting. Het resultaat van deze selectiestap kan zijn dat eerder geselecteerde inrichtingen alsnog afvallen, indien de te verwachten belasting niet tot bijzonder gevaar aanleiding geeft. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- stralingsbelasting ten gevolge van brand;
- brandende gaswolk in geval van brandgevaarlijke stoffen;
- concentratiebelasting ten gevolge van dispersie toxische stoffen;
- piekoverdrukbelasting ten gevolge van explosie.

Figuur 2.1. Schema selectiemodel

2.2. Uitvoering eerste selectiestap

Bij de eerste selectie wordt getoetst of een inrichting aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- is er een EVR-plicht voor de inrichting?
- is er een AVR-plicht voor de inrichting?
- betreft het een nucleaire inrichting van brandklasse 1?
- betreft het een inrichting met opslag van brandbare stoffen (olieproducten, rubbers, kunststofproducten, hout en dergelijke) met een totale verbrandingsenergie van deze producten van meer dan $46 \cdot 10^{11}$ kJ?

Indien aan geen van deze voorwaarden wordt voldaan, wordt de inrichting niet geselecteerd.

2.3. Voorbeelden

Hier volgt een aantal voorbeelden van de voorkomende categorieën inrichtingen.

2.3.1. Voorbeeld 1

Benzine-opslag 150.000 ton.

Eerste selectiestap

– EVR-systeem: algemene grenswaarde voor vloeistoffen met een vlampunt $< 21\text{ }^{\circ}\text{C}$: 100.000 ton.

Volgens het EVR-systeem wordt de installatie geselecteerd.

2.3.2. Voorbeeld 2

Ammoniakopslag 500 ton.

Eerste selectiestap

– EVR-systeem: grenswaarde ammoniakopslag 600 ton.

Volgens het EVR-systeem vindt geen selectie plaats.

– AVR-systeem: omstandigheidsfactor 0.01×7 , de gecorrigeerde hoeveelheid wordt daarmee $500 \times 0.7 = 350$ ton; de grenswaarde is 5 ton, gecorrigeerd met bij voorbeeld faseringsfactor 400 wordt de gehanteerde grenswaarde 2000 ton.

Volgens het AVR-systeem wordt de installatie thans niet geselecteerd.

Resultaat eerste selectiestap: geen selectie.

2.3.3. Voorbeeld 3

Waterstoffluoride-opslag 500 ton.

Eerste selectiestap

– EVR-systeem: grenswaarde 50 ton.

Volgens het EVR-systeem wordt de inrichting geselecteerd.

2.4. Waardering schaderisico omgeving

Het mogelijke schaderisico voor de omgeving is afhankelijk van de kwetsbaarheid van de omgeving of de uitbreidingsmogelijkheid in de omgeving. Indien er sprake is van mogelijk schaderisico in de omgeving blijft het bedrijf geselecteerd. Afhankelijk van dit schaderisico zullen aan de bestrijding meer of minder hoge eisen worden gesteld.

Onder schade wordt verstaan:

- persoonlijk letsel: gewonden, doden (acute persoonlijke schade);
- directe materiële schade: beschadiging aan gebouwen en dergelijke.

Omdat de aard van de schade-effecten in hoofdlijnen te onderscheiden is in brandeffecten en in toxische-effecten én omdat de potentiële reikwijdte van deze beiden zeer verschilt, wordt voorgesteld het volgende onderscheid te maken in omgevingsituaties:

- Ten aanzien van brandeffecten (brandbare, brandgevaarlijke stoffen):
 - * hoog schaderisico

Van een hoog schaderisico is sprake indien brandeffecten leiden tot een stralingsbelasting hoger dan 10 kW/m^2 bij omgevingsbebouwing.

- * beperkt schaderisico

Van een beperkt schaderisico is sprake indien brandeffecten leiden tot een stralingsbelasting lager dan 10 kW/m^2 doch hoger dan 3 kW/m^2 bij de omgevingsbebouwing.

- * gering schaderisico

Van een gering schaderisico is sprake indien brandeffecten leiden tot een stralingsbelasting lager dan 3 kW/m^2 doch hoger dan 1 kW/m^2 bij de omgevingsbebouwing.

- * geen schaderisico

Hiervan is sprake indien de stralingsbelasting bij de omgevingsbebouwing lager is dan 1 kW/m^2 . Het bedrijf is dan niet meer geselecteerd.

In appendix 5 staan enige relaties weergegeven ontleend aan NBPI- en CPR-publicaties die gebruikt kunnen worden ter vaststelling van de belastingniveaus (zie literatuurlijst, nrs. 2 en 16).

- Ten aanzien van overdrukeffecten (ontplobbare stoffen):
 - * hoog schaderisico

Van een hoog schaderisico is sprake indien ter plaatse van de bebouwing in de omgeving de piekoverdruk waarbij ruitbreuk optreedt, wordt overschreden (0,03 bar).

Als richtlijn voor de afstand vanaf de installatie tot waar overschrijding van de 0,03 bar piekoverdruk optreedt, kan de relatie volgens de brochure «Bestrijding van ongevallen waarbij ontplobbare stoffen betrokken zijn» (zie literatuurlijst nr. 8 en appendix 6) $R = 24 w^{1/3}$ worden gehanteerd. Hierin is w de hoeveelheid ontplobbare stof (kg) en R de afstand (m) installatie/bebouwing in meters.

- * geen schaderisico

Hiervan is sprake indien de piekoverdruk lager is dan 0,03 bar bij de omgevingsbebouwing. Het bedrijf is dan niet meer geselecteerd.

- Ten aanzien van toxische-effecten (toxische stoffen):
 - * hoog schaderisico

Van een hoog schaderisico is sprake indien zich bij de bebouwing in de omgeving concentratiebelastingen kunnen voordoen die tot reversibel letsel aanleiding kunnen geven. Als richtlijn kan hier gebruik worden gemaakt van concentratieniveaus zoals genoemd in de Handleiding voor de schatting van schadegebieden bij ongevallen met brandbare en giftige stoffen («gewond contour»); zie literatuurlijst nr. 10.

- * beperkt schaderisico

Van beperkt schaderisico is sprake indien zich bij de bebouwing in de omgeving concentratiebelastingen kunnen voordoen van tenminste 1/5 van het hiervoor genoemde concentratieniveau.

- * geen schaderisico

Hiervan is sprake indien concentraties bij de bebouwing lager zijn dan 1/5 van het genoemde concentratieniveau of lager dan de EPEL-waarde. Het bedrijf is dan niet meer geselecteerd.

De bovenstaande schaderisicowaardering is van toepassing in combinatie met de vastgestelde scenario's. Dit houdt in dat afhankelijk van de inrichting van de installaties en de preventieve voorzieningen de hoeveelheid stof betrokken bij de scenario's veel geringer kunnen zijn dan de hoeveelheden waarop de selectie in de eerste selectiestap heeft plaatsgevonden.

In tabel 2.2. is de waardering van het schaderisico samengevat.

Tabel 2.2. Waardering schaderisico

Waardering schaderisico	Belasting bij omgevingsbebouwing		
	Brandeffecten	Overdrukeffecten	Toxische-effecten
hoog	> 10 kW/m ²	> 0,03 bar	reversibel letsel
beperkt	3-10 kW/m ²		> EPEL*
gering	1-3 kW/m ²		
geen	< 1 kW/m ²	< 0,03 bar	< EPEL*

* of andere vergelijkbare waarden

3. BESCHRIJVING INRICHTINGEN

De beschrijving van de inrichting dient die gegevens te bevatten op grond waarvan kan worden beoordeeld of er voldoende brandweervoorzieningen aanwezig zijn. Bij de beoordelingen dienen de volgende aspecten te worden beschouwd:

- welke zijn de installaties die tot selectie hebben geleid en wat zijn de gevaren voor de omgeving?;
- welke zijn de ongevalsscenario's waarop de capaciteit van de brandweervoorzieningen is gebaseerd, zijn deze scenario's reëel en is deze capaciteit toereikend voor deze scenario's?;
- is de brandweerorganisatie dusdanig dat een adequaat optreden verwacht mag worden in de voorziene ongevalssituaties?

3.1. Installaties

In principe worden alle installaties die tot selectie zouden hebben geleid, beschreven. In gevallen waarbij dit tot een zeer omvangrijke rapportage van een groot aantal gelijksoortige installaties zou leiden, zou volstaan kunnen worden met het beschrijven van die installaties die tot de meest omvangrijke brandweerinzet aanleiding geven (zogenaamde maatgevende incidentscenario's); dit onder verwijzing naar de overige installaties waar een soortgelijke of kleinere inzet van toepassing is. De volgende gegevens dienen daarbij te worden opgegeven.

3.1.1. Algemene gegevens installatie

- Installatielocatie; minimale afstand tot het hek; brandrisico omgeving;
- Installatie typering; proces, opslag, handling/transport;
- Stofnaam;
- Gevaarseffect:
 - * brandbaar;
 - * brandgevaarlijk;
 - * toxisch;
 - * ontplofbaar;
 - * radioactief;
- Verschijningsvorm/fasetoestand:
 - * vloeistof;
 - * tot vloeistof verdicht gas;
 - * vaste stof;
 - * poeder/vaste deeltjes;
 - * gas;
- Stofhoeveelheid in de installatie.

3.1.2. Brandbestrijdingsgegevens van de installatie

- Voorziene scenario('s); gerefereerd kan worden aan scenariotabel, appendix 1.
- Voorziene effecten; gerefereerd kan worden aan scenariotabel, appendix 1.
- Blus-/bestrijdingscapaciteit en doelstelling; gerefereerd kan worden aan scenariotabel, appendix 1. Hierbij dienen ook opkomsttijd, inzetduur en hoeveelheden blusmiddelen te worden aangegeven.

Voor zover er sprake is van scenario's en voorziene effecten die leiden tot een kleinere bluscapaciteit en een minder vergaande doelstelling dan in de scenariotabel (appendix 1) genoemd, dient dit te worden toegevoegd, bij voorbeeld onder verwijzing naar preventieve voorzieningen en dergelijke.

Bij de beschrijving van de mogelijk geachte schade-ontwikkeling zijn de volgende punten van belang:

- Kunnen de beschreven effecten aanleiding geven tot (verdere) aantasting van de installatie of omliggende installaties waardoor uitbreiding mogelijk zou zijn?;
- Indien dit mogelijk is, op welke wijze wordt dit eventueel voorkomen door preventieve of repressieve voorzieningen?;
- Zijn in dat geval de benodigde middelen toereikend?; voldoende capaciteit en voldoende snel.

Op deze wijze wordt de omvang van de geloofwaardig geachte incidentscenario's vastgesteld.

De volgende criteria worden gehanteerd voor mogelijke uitbreiding:

- effectafstand in geval van explosie: 0,2 bar piekoverdruk;
- effectafstand in geval van brand: vlamcontact of vlamoverslag, warmtebelasting 10 kW/m².

Voor installaties of bebouwing die binnen deze grenzen vallen, wordt aangenomen dat dit kan leiden tot een nieuw ongevalsscenario dat voor die betreffende installatie geldt, tenzij aangetoond wordt dat door middel van preventieve en/of repressieve maatregelen deze belasting kan worden voorkomen of gereduceerd.

Voorbeelden

1. Voor een gegeven tankopslag wordt tankbrand als maatgevend incidentscenario beschouwd. De tankbrand leidt tot aanstraling van omliggende tanks. Het scenario blijft beperkt tot een tankbrand wanneer tenminste de watercapaciteit voor het koelen van de aangestraalde oppervlakken in voldoende mate aanwezig is en ook snel genoeg ingezet kan worden. Zo niet dan zal als maatgevend incidentscenario een groter scenario aangehouden moeten worden bij voorbeeld tankputbrand.

2. Voor een procesinstallatie wordt brand van de grootste component maatgevend geacht. De overige installatie-onderdelen kunnen als onaangetaast worden beschouwd indien er een voldoende bluswatercapaciteit tijdig inzetbaar is. Zo niet dan zullen andere installatiedelen onderdeel van het maatgevende incidentscenario kunnen zijn.

3.2. Bedrijfsbrandweer

Hierin wordt een beschrijving gegeven van de wijze van alarmering en van bestrijding voor de genoemde maatgevende installaties in paragraaf 3.1.2. De beschrijving vindt zoveel mogelijk plaats in de vorm van:

- wat zijn de opkomst-/inzettijden die daarvoor gelden.

In het kort zijn hieronder een aantal aandachtspunten toegelicht.

3.2.1. Alarmering

Op welke wijze geschiedt alarmering; wanneer, door wie of wat en aan wie.

3.2.2. Opkomst en inzet

Op welke wijze geschiedt de opkomst en inzet van mensen en materieel:

- welke onderdelen (mensen/materieel) worden opgeroepen/ingezet;
- waar worden deze ingezet;
- hoe worden deze opgeroepen en hoe komen zij ter plaatse;
- welke zijn de opkomst-/inzettijden die daarvoor gelden;
- wie heeft de operationele leiding.

- Indien bijstand van buiten wordt gevraagd:
- wanneer wordt bijstand gevraagd; op basis van welke afspraak, op wiens initiatief;
 - aan wie wordt bijstand gevraagd;
 - wat voor bijstand wordt gevraagd;
 - wat zijn de opkomst-inzettijden die daarvoor gelden;
 - hoe is de commandovoering in dit geval geregeld.

3.3. De organisatie van de brandweer in het bedrijf

Hierin wordt beschreven op welke wijze de brandweerorganisatie is opgebouwd.

- De volgende punten dienen beschreven te worden:
- organisatieschema ingevuld met taken en verantwoordelijkheden en personen;
 - welke opleiding hebben de personen;
 - hoe is de training geregeld;
 - schema van beschikbare middelen; aard (blusmiddel, stationair/mobiel), aantallen, capaciteit;
 - hoe is het onderhoud geregeld;
 - hoe is de alarmering en opkomst geregeld (voor zover nog niet beschreven onder 3.2.);
 - hoe is de communicatie binnen het bedrijf en met externe diensten/ instanties geregeld.

4. TOETSING

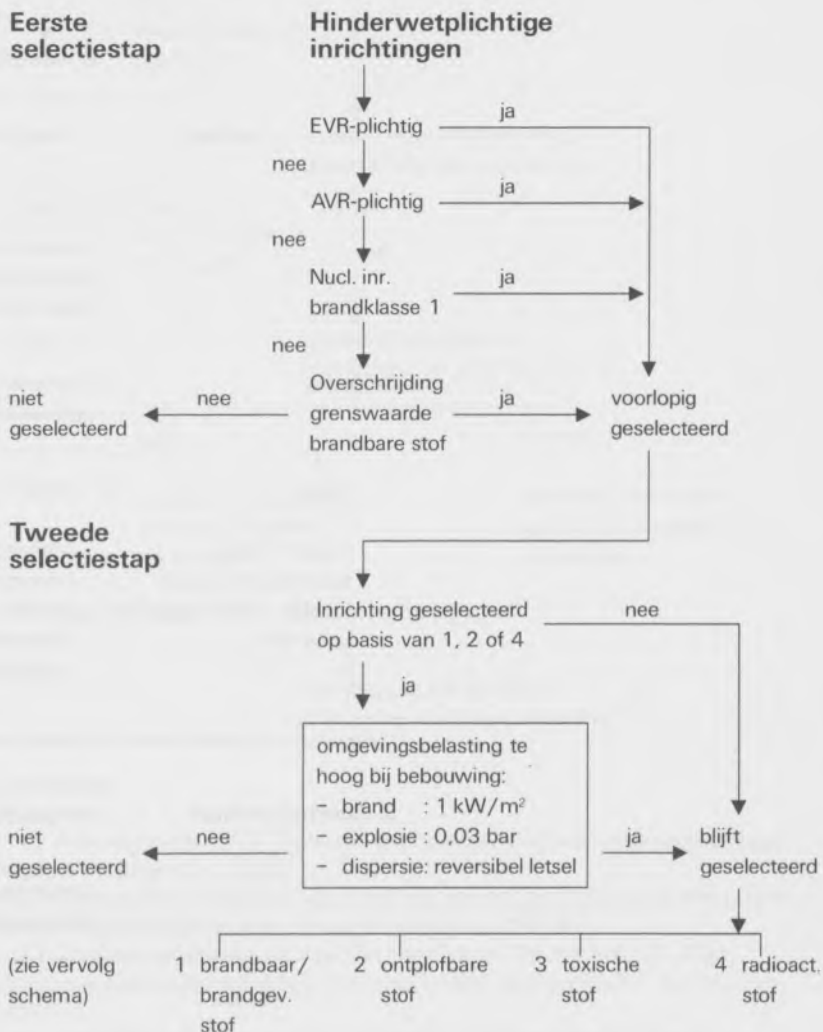
De toetsing die uiteindelijk plaatsvindt, geschiedt aan de hand van de gegevens genoemd in hoofdstuk 3. De volgende punten zijn daarbij aan de orde:

- Zijn de maatgevende incidentscenario's waarop de brandweervoorzieningen zijn gebaseerd, voldoende onderbouwd? Als van minder ernstige scenario's dan beschreven in de referentietabel (appendix 1) wordt uitgegaan, is dat dan verklaarbaar op grond van getroffen veiligheidsmaatregelen?
- Zijn de opgegeven middelen en mensen toereikend voor de gehanteerde scenario's en kan de aangegeven wijze van bestrijding worden gerealiseerd met de bestaande organisatie?
- Mag verwacht worden dat er sprake is van een voldoende vaardigheid en uitrusting ten aanzien van de te bestrijden situaties op grond van opleiding, training en onderhoud?

Naast de toetsing aan de hand van overlegde gegevens kan toetsing overigens plaatsvinden door middel van controle ter plaatse van de onder 3.1. tot en met 3.3. genoemde punten.

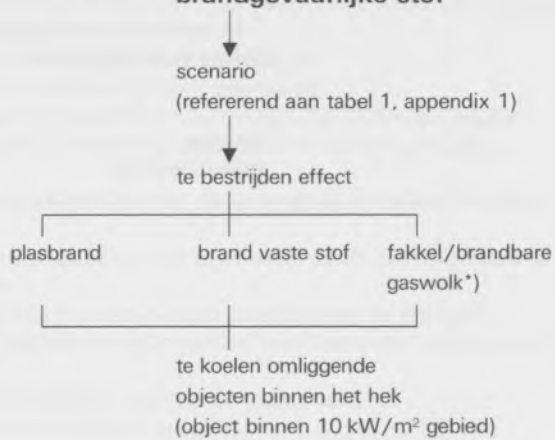
5. SAMENVATTING WERKWIJZE

In onderstaand schema is de selectie, scenariokeuze en capaciteitsbepaling weergegeven.

1 Scenariokeuze

brandbare/ brandgevaarlijke stof

Omgeving

schaderisico omgeving
(refererend aan tabel 2.2., blz. 11)

hoog:

scenario dient
bestreden te kunnen
worden zonder enige
uitbreiding

beperkt:

scenario dient
bestreden te kunnen
worden, zonder
uitbreiding naar
omliggende installaties

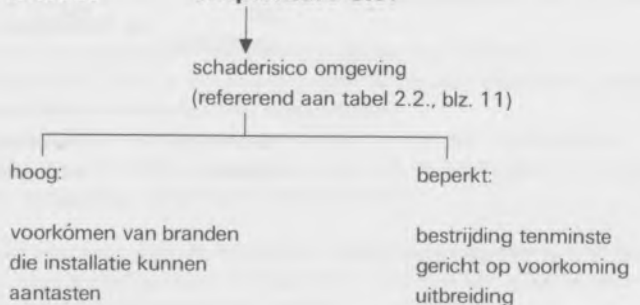
gering:

scenario dient
beheerst te kunnen
worden tot binnen
terreingrens

*) Ingeval van brandbare gaswolken zijn primair preventieve maatregelen nodig.

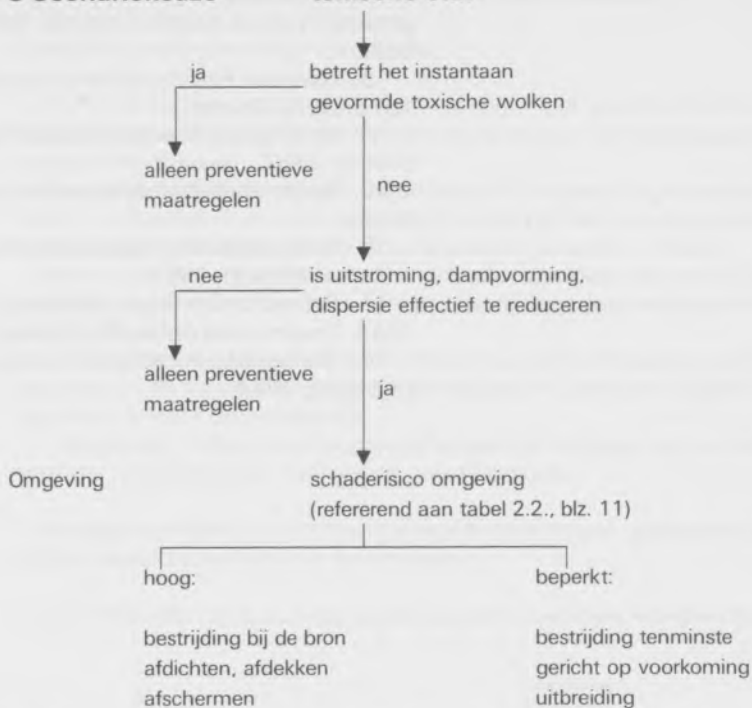
2 Scenariokeuze

ontplofbare stof

3 Scenariokeuze

toxische stof

4 Scenariokeuze

Radioactieve stof

bestrijding, in alle gevallen voorkoming van enige uitbreiding

Literatuur

1. Adviesgroep AVIV, Selectie en beschrijving van representatieve ongevalsscenario's, 1985.
2. Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, LPG Afleveringsinstallatie voor motorvoertuigen, CPR 8-1
3. Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, Vloeibare aardolieproducten, bovengrondse opslag kleine installaties, CPR 9-2
4. Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, Vloeibare aardolieproducten, bovengrondse opslag grote installaties, CPR 9-3
5. Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, Chloor-opslag en gebruik, CPR 10
6. Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, Methoden voor het berekenen van fysische effecten, CPR 14
7. F. P. Lees, Loss prevention in the process industries, 1983, Butterworths London
8. Ministerie van Binnenlandse Zaken, directie Brandweer/inspectie voor het brandweerwezen, Bestrijding van ongevallen waarbij ontplofbare stoffen betrokken zijn, 1985
9. Ministerie van Binnenlandse Zaken, directie Brandweer/inspectie voor het brandweerwezen, Ongevalsebestrijding gevaarlijke stoffen, 1986
10. Ministerie van Binnenlandse Zaken, directie Brandweer/inspectie voor het brandweerwezen en Provinciale Waterstaat Zuid-Holland, Handleiding voor de schatting van schadegebieden bij ongevallen met brandbare en giftige stoffen, 1988
11. Ministerie van Binnenlandse Zaken, directie Brandweer/inspectie voor het brandweerwezen, Leidraad risico-opleverende industriële activiteiten, 1988

12. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, directoraat-generaal van de Arbeid, Leidraad betreffende het aanwijzingssysteem, 1982
13. National Fire Protection Association, Fire protection handbook, 1976, NFPA Boston
14. Nederlands Brandpreventie Instituut, Brandbeveiliging procesindustrie, 1982
15. Nederlands Brandpreventie Instituut, Brandbeveiliging industrieterreinen
16. Nederlands Brandpreventie Instituut, Brandbeveiliging van opslag in de buitenlucht, 1985
17. Schwartz Dr. Evon, Handbuch der Feuer- und Explosionsgefahr, 1964, Feuerschutzverlag Ph. L. Jung München
18. Stuurgroep Richtlijnen Veiligheid Procesindustrie (RIVEPRO), Checklist, 1974

Appendix 1. Referentiescenario's en voorbeelden

Overzicht basisscenario's installaties

De onderstaande tabel geeft een overzicht van scenario's die voor de beoordeling van bedrijfsbrandweervoorzieningen als richtinggevend worden beschouwd.

Voor elke installatie worden bijbehorende scenario's genoemd, zie tabel 1. Afhankelijk van de omgeving wordt van elk van de scenario's de bestrijdingsdoelstelling en de bluscapaciteit genoemd, tabel 2.

Voor zover bluscapaciteiten zijn vermeld, zijn deze ontleend aan CPR- of NBPI-publicaties. Ten aanzien van bestrijdingsdoelstellingen is onderscheid gemaakt in:

- beheersen en beperken van uitbreiding van het scenario is niet toegestaan en zo snel mogelijke beëindiging is gewenst uit het oogpunt van risico's voor de omgeving;
- beperken; indien het scenario niet verder uitbreidt, is de veiligheid voor de omgeving dan voldoende gewaarborgd?

Noodgedwongen zijn de bestrijdingsdoelstellingen gebaseerd op een globale karakterisering van de omgeving.

Tabel 1: Overzicht van toepassing zijnde scenario's (nummers verwijzen naar tabel 2)

stof	opslag	installatie transport overslag	proces
brandbaar			
- vloeistof	1, 2, 3	5	4
- gas	8, 9	8	4, 8
- vast	7*		
toxisch**			
- vloeistof	10	10	10
- gas	11	11	11
radioactief	12, 13	12, 13	12, 13
toxisch bij brand	*	*	*

* vooral preventieve voorzieningen en brandbeveiligingsmaatregelen die grote brandontwikkeling voorkomen

** alleen van toepassing voor die stoffen waarbij repressieve maatregelen mogelijk zijn

Tabel 2: Referentiescenario's

Brandbare vloeistoffen (K1-, K2- en verwarmde K3-produkten)

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit water	Van toepassing in risicogebied (brandschaderisico)
1 tankbrand*	1.1 beperken tot tank; 1000 l/m/uur × strekkende meter aangestraald tankoppervlak (omliggende tanks) 1 l/m ² /min × aangestraald oppervlak van andere bebouwing (bij 15 m afstand)	beperkt
	1.2 beheersen + beperken; als 1.1 + 6 l/m ² /min × tankoppervlak (mobiele installatie)**	hoog
2 tankputbrand	2.1 beperken tot tankput; als 1.1	beperkt
	2.2 beheersen + beperken; als 1.1 + 6 l/m ² /min × tankputoppervlak (mobiele installatie)**	hoog
3 rim-fire (tank met drijvend dak uitgerust met detectie op het dak)	3.1 beperken + blussen 6 l/min × omtrek tank	hoog of beperkt

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit water	Van toepassing in risicogebied (brandschaderisico)
4 brand procesinstallatie	4.1 beperken tot installatie; als 1.1	beperkt
	4.2 beheersen + beperken; als 1.1 + 6 l/m ² /min × brandoppervlak (mobiele installatie)**	hoog
5 leidingbrand	5.1 beperken tot leiding*** (bij grote lekkages); als 1.1	beperkt
	5.2 beheersen + beperken; als 1.1 + 6 l/m ² /min × plasoppervlak (mobiele installatie)**	hoog
6 brand bij overslag	6.1 beperken tot overslagplaats**; als bij 1.1	beperkt
	als bij 5.2	hoog

* Bij innerfloaters met inertgasdeken + detectie wordt geen scenario beschouwd.

** Bij stationaire installatie 4 l/m²/min × oppervlak.

*** In het algemeen mag worden aangenomen dat betrokken systeemonderdelen door middel van afsluiters kunnen worden geïsoleerd.

Bij onverwarmde K3-vloeistoffen wordt als scenario gehanteerd het kunnen beheersen/bestrijden van een brand buiten de tank zodanig dat de K3-opslag niet wordt aangetast.

Brandbare gassen

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit	Van toepassing in risicogebied (brandschaderisico)
7 fakkel	7.1 beperken tot tank door preventieve maatregelen (afstand, afscherming)	hoog of beperkt
8 gaswolfdispersie	8.1 beperking dampvorming	hoog of beperkt
9 oververhitting ten gevolge van omgevingsbrand	9.1 koelen; 10 l/m ² /min × aangestraald tankoppervlak (indien geen andere preventieve maatregelen zijn genomen als hittebeschermende coatings, stralingschermen, sproeiinstallatie en dergelijke)	hoog of beperkt

Brandbare vaste stoffen

Het beheersen/bestrijden van branden in een vroegtijdig stadium vóórdat de opslagenheid geheel door brand wordt aangetast; bluscapaciteit 1 l/m²/min × brandend oppervlak.

Ontploffbare stof

Het beheersen/beperken van branden in een vroegtijdig stadium voordat de installatie wordt aangetast.

*Toxische vloeistoffen****

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit	Van toepassing in risicogebied (schaderisico)
10 lekkage algemeen	10.1 beperken dampvorming; afdekken met schuim, oplossen in water, bij stoffen waar dit kan, stoppen van lekkage	hoog of beperkt

Toxische gassen***

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit water	Van toepassing in risicogebied (brandschaderisico)
11 lekkage algemeen	11.1 beperken dampwolk; afscherming door nevelgordijnen, bij stoffen waar dit kan, stoppen van lekkage	hoog of beperkt

Radioactieve stoffen

Betreft nucleaire installaties en inrichtingen voor nucleair onderzoek vallende onder brandklasse I.

Scenario	Bestrijdingsdoelstelling en capaciteit	Van toepassing in risicogebied (schaderisico)
12 brand in bedrijfsruimten binnen stralingscontrolegebied	12.1 blussen met aanwezige middelen van binnenbranden	altijd
13 brand in bedrijfsruimten buiten stralingscontrolegebied	13.1 beheersen en beperken	altijd

*** Het stoppen van lekkages behoeft niet opgevat te worden als een specifieke taak voor de bedrijfsbrandweer, dit kan ook door andere specialisten worden gedaan.

Voorbeeldbeschrijving:

1. Scenario installatiebrand:
– brandoppervlak 1.000 m²;
– aangestraald oppervlak omliggende bebouwing 1.800 m² geveloppervlak, 300 m opslagtanks;
– bestrijding gericht op beperken, vervolgens blussen;
– capaciteit in volgorde van inzet:
* koeling ter voorkoming van verdere uitbreiding, motorspuit 2 x 1.200 l/min., aangesloten op 2 hydranten (bedrijfsbrandweer).
* bluscapaciteit gefaseerde blussing, 2 motorspuiten 1.600 l/min., aangesloten op 2 hydranten (ondersteuning van buiten).
Totale capaciteit 5.600 l/min.

2. Bestrijdingsorganisatie
tijd
0 minuten – melding door de operator volgens meldingsprocedure aan de portier;
1 minuut – alarmering van de bevelvoerder/brandweerploeg en anderen volgens bedrijfsnoodplan, opkomsttijd 4 minuten;
3 minuten – alarmering van de overheidsbrandweer volgens bedrijfsnoodplan, opkomsttijd 8 minuten;
7 minuten – inzet van de bluscapaciteit 2 x 1.200 l/min. na 7 minuten;
15 minuten – inzet van de bluscapaciteit 2 x 1.600 l/min. na 15 minuten;
– coördinatie van de bestrijding overeenkomstig de gemaakte afspraken.

3. Bedrijfsbrandweerorganisatie
Samenstelling van de bedrijfsbrandweer:
– een bevelvoerder en een vijfmannsploeg (totaal 18 personen);
– leiding van de bestrijdingsoperatie bij het hoofd veiligheidsdienst (oproepbaar).
Opleiding: modules
Oefening/training: – per jaar X oefeningen op het terrein volgens scenario A, B of C;
– eens per Y jaar een training bij

Appendix 2. Begrippenlijst

- het AVR: het arbeidsveiligheidsrapport, bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664);
- het AVR-systeem: het aanwijzingssysteem, zoals vermeld in de leidraad betreffende het aanwijzingssysteem van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aan de hand waarvan installaties die voor een arbeidsveiligheidsrapport in aanmerking komen, worden aange-
wezen;
- een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid: een situatie waarbij er naar het oordeel van burgemeester en wethouders als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's binnen de inrichting, een schade in de omgeving van die inrichting kan ontstaan die duidelijk groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de overheidsbrandweer is berekend;
- brandbare stoffen: vaste stoffen of vloeistoffen (zoals onverwarmde K3-producten, rubber, kunststofproducten en hout) die als gevolg van hun ontstekingstemperatuur of vlampunt alleen bij verhitting tot brandge-
vaarlijke situaties aanleiding kunnen geven;
- brandgevaarlijke stoffen: vloeistoffen of gassen (K0-, K1-,
K2-producten en verwarmde K3-producten) die als gevolg van de omstandigheden waaronder zij zich in de installatie/inrichting bevinden, aanleiding kunnen geven tot brandbare damp/gaswolken (concentraties hoger dan onder explosiegrens);
- een bedrijfsbrandweer: een organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting;
- het EVR: het rapport inzake de externe veiligheid, bedoeld in artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen (Stb. 1988, 432);
- het EVR-systeem: het selectiesysteem van grenswaarden op grond waarvan inrichtingen die voor een EVR in aanmerking komen, worden geselecteerd;
- een geloofwaardig incidentscenario: een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting:
 - a. die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als zeer reëel en typerend wordt geacht;
 - b. waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en
 - c. waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen;
- een incident: een ongewenste gebeurtenis, brand of ongeval op het terrein van een inrichting, waarbij schade aan gebouwen en personen in de omgeving van die inrichting kan ontstaan;
- een incidentscenario: een beschrijving van de aard, de omvang en het verloop in de tijd van een incident en de bestrijding daarvan;
- een maatgevend incidentscenario: een geloofwaardig incidentsce-
nario dat bepalend is voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfs-
brandweer;
- ontplofbare stoffen: stoffen (zoals springstoffen en munitie) die onder bepaalde omstandigheden tot snel verlopende chemische reacties aanleiding kunnen geven die gepaard gaan met piekoverdruk;
- de opkomsttijd: de tijd, gerekend vanaf de melding, waarop de bestrijdingseenheid ter plaatse is van het incident;
- de selectiemethodiek: de methodiek waarmee naar verwachting relevante inrichtingen worden geselecteerd met het oog op een nadere beschouwing inzake de noodzaak van een bedrijfsbrandweer.

Appendix 3. Aanwijzingssysteem AVR

Schema voor de berekening van de aanwijzings(sub)factor per stof en per procesomstandigheid

Hoeveelheid (kg) ————— Q = 1

Omstandigheidsfactoren

- Installatie binnen betreedbare omhulling (10) ————— 2
- Installatie voor opslag (0,01) ————— 3
- Procescondities
 - Gasfase (10) ————— 4
 - Vaste fase (0,1) ————— 5
 - Vloeibare fase
 - Procestemperatuur lager dan atm. kookpunt

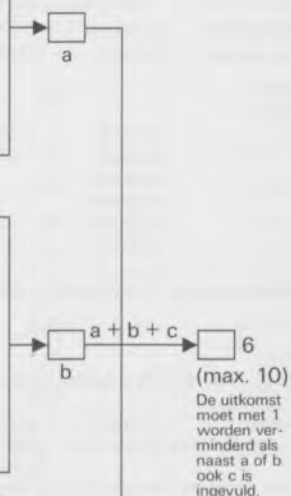
meer dan 85°C lager	0,1
75° tot 85°C lager	0,2
65° tot 75°C lager	0,3
55° tot 65°C lager	0,4
45° tot 55°C lager	0,5
35° tot 45°C lager	0,6
25° tot 35°C lager	0,7
15° tot 25°C lager	0,8
5° tot 15°C lager	0,9
minder dan 5°C lager	1

◦ Procestemperatuur hoger dan atm. kookpunt

minder dan 5°C hoger	1
5° tot 15°C hoger	2
15° tot 25°C hoger	3
25° tot 35°C hoger	4
35° tot 45°C hoger	5
45° tot 55°C hoger	6
55° tot 65°C hoger	7
65° tot 75°C hoger	8
75° tot 85°C hoger	9
meer dan 85°C hoger	10

◦ Procestemperatuur lager dan omg. temp. (25°C)

Kookpunt hoger dan 0°C	1
- 50°C < kookpunt < 0°C	2
- 100°C < kookpunt < - 50°C	3
kookpunt < -100°C	4

- Totale omstandigheidsfactor door vermenigvuldiging van 2 t/m 6 — 0 = 7

Gecorrigeerde hoeveelheid door vermenigvuldiging van 1 en 7 - Q corr. = 8

Aanwijzings(sub)factor door deling van 8 door grenswaarde ————— 9

Installatie	Stoffen	Inhoud (10 ³ kg) (Q)	Proces-temp. (°C)	Atm. kookpunt van de stof (°C)	Omstandigheidsfactor (O)	Q corr. (10 ³ kg) (Q × O)	Grenswaarde (10 ³ kg) (G)	Aanwijzingsfactor $\frac{(Q \times O)}{G}$	Aangewezen bij faseringsfactor 400, ja/nee
Drukopslag, buiten	chloor	500	25	-34	0,01 × 7	35	0,3	116,7	nee
Gekoelde atm. opslag, buiten	chloor	1.000	-34	-34	0,01 × 2	20	0,3	66,7	nee
Productie-installatie, buiten	chloor	5	50	-34	9	45	0,3	400,0	ja
	chloor	15	-5	-34	5	75	0,3		
Productie-installatie, binnen/buiten	fosgeen	binnen 0,8	25	8	3 × 10	24	0,04	807,5	ja
	fosgeen	buiten 0,1	25	8	3	0,3	0,04		
Opslagtank, buiten	benzine ¹⁾	20.000	25	85	0,01 × 0,4	80	10	8	nee
Drukopslag, buiten	propaan	2.000	25	-42	0,01 × 8	160	10	16	nee
Gekoelde atm. opslag, buiten	methaan (LNG)	50.000	-162	-162	0,01 × 4	2.000	10	200	nee
Productie-installatie, buiten	etheen	200	-30	-104	10	2.000	10	417	ja
	ethaan	100	80	-88	10	1.000	10		
	propeen	10	30	-47	9	90	10		
	propeen	10	-35	-47	3	30	10		
	propaan	100	100	-42	10	1.000	10		
	butaan	5	90	-1	10	50	10		

¹⁾ Stel begintemp. kooktraject = 85°C.

Tabel 3: Voorbeelden aanwijzingssysteem; verschillende grenswaarden per installatie

Installatie	Stoffen	Inhoud (10 ³ kg) (Q)	Proces-temp. (°C)	Atm. kookpunt van de stof (°C)	Omstandigheidsfactor (O)	Toxische grensw. (10 ³ kg) (G)	Brandbare grensw. (10 ³ kg) (G)	Aanwijzingsfactor $\frac{(Q \times O)}{G}$	Aangewezen bij faseringsfactor 400, ja/nee
Productie-installatie, buiten	chloor	10	55	-34	10	0,3	-	tox: 343,3 brandb.: 60,0	nee ¹⁾
	chloor-waterstof	0,5	55	-85	10	0,5	-		
	etheen	60	55	-104	10	-	10		
Productie-installatie, buiten	ammoniak	40	100	-33	10	5	10	tox: 481,5 brandb.: 66,3	ja
	blauwzuur	1,5	100	26	8	0,03	-		
	acrylnitril	5	40	77	0,6	2	10		
	propeen	20	25	-47	8	-	10		
	propeen	10	100	-47	10	-	10		

¹⁾ De resultaten van de toxische en brandbare stoffen mogen niet worden gesommeerd.

Appendix 4. Grenswaarden EVR

Richtlijn van de Raad der Europese Gemeenschappen van 5 augustus 1982, nr. 82/501/EEG (Pb EG 1982, L 230)

BIJLAGE II

OPSLAG IN ANDERE DAN DE IN BIJLAGE I BEDOELDE INSTALLATIES («AFZONDERLIJKE OPSLAG»)

Onderstaande hoeveelheden gelden per installatie of per groep installaties van een zelfde fabrikant wanneer de afstand tussen de installaties niet groot genoeg is om in voorzienbare omstandigheden te vermijden dat de risico's van zware ongevallen groter worden. In elk geval gelden deze hoeveelheden per groep installaties van een zelfde fabrikant indien de afstand tussen de installaties minder dan ongeveer 500 meter bedraagt.

Stoffen of categorieën van stoffen	Hoeveelheid (t) ≥	
	Voor de toepassing van de artikelen 3 en 4	Voor de toepassing van artikel 5
1. Ontvlambaar gas in de zin van bijlage IV, sub c), i)	50	300 ¹⁾
2. Licht ontvlambare vloeistoffen in de zin van bijlage IV, sub c), ii)	10 000	100 000
3. Acrylonitril	350	5 000
4. Ammoniak	60	600
5. Chloor	10	200
6. Zwaveldioxide	20	500
7. Ammoniumnitraat	500 ²⁾	5 000 ²⁾
8. Natriumchloraat	25	250 ²⁾
9. Vloeibare zuurstof	200	2 000 ²⁾

¹⁾ De Lid-Staten kunnen artikel 5 toepassen vanaf 500 ton als voorlopige maatregel, en wel tot de herziening van bijlage II als bedoeld in artikel 19.

²⁾ Voor zover de staat waarin deze stof verkeert hieraan eigenschappen verleent die het risico van een zwaar ongeval zouden kunnen opleveren.

LIJST VAN STOFFEN VOOR DE TOEPASSING VAN ARTIKEL 5

Onderstaande hoeveelheden gelden per installatie of per groep installaties van een zelfde fabrikant wanneer de afstand tussen de installaties niet groot genoeg is om in voorzienbare omstandigheden te vermijden dat de risico's van zware ongevallen groter worden. In elk geval gelden deze hoeveelheden per groep installaties van een zelfde fabrikant indien de afstand tussen de installaties minder dan ongeveer 500 meter bedraagt.

Benaming	Hoeveelheid (≥)	CAS-nr.	EEG-nr.
1. 4-Aminobifenyl	1 kg	92-67-1	
2. Benzidine	1 kg	92-87-5	612-042-00-2
3. Benzidinezouten	1 kg		
4. Dimethylnitrosamine	1 kg	62-75-9	
5. 2-Naftylamine	1 kg	91-59-8	612-022-00-3
6. Beryllium (poeder en/of verbin- dingen)	10 kg		
7. Dichloormethylether	1 kg	542-88-1	603-046-00-5
8. 1,3-Propaansultoon	1 kg	1120-71-4	
9. 2,3,7,8-tetrachloordibenzo- p-dioxine (TCDD)	1 kg	1746-01-6	
10. Arseenpentoxide, arseen(V)zuur en zouten daarvan	500 kg		
11. Arseentrioxide, arsenig(III)zuur en zouten daarvan	100 kg		
12. Arseenwaterstof (arsine)	10 kg	7784-42-1	
13. N,N-Dimethylcarbamoylechloride	1 kg	79-44-7	
14. N-Chloorformylmorfoline	1 kg	15159-40-7	
15. Kooloxychloride (fosgeen)	20 t	75-44-5	006-002-00-8
16. Chloor	50 t	7782-50-5	017-001-00-7
17. Zwavelwaterstof	50 t	7783-06-04	016-001-00-4
18. Acrylnitril (vinylcyanide)	200 t	107-13-1	608-003-00-4
19. Cyaanwaterstof	20 t	74-90-8	006-006-00-X
20. Kooldisulfide (zwavelkoolstof)	200 t	75-15-0	006-003-00-3
21. Broom	500 t	7726-95-6	035-001-00-5
22. Ammoniak	500 t	7664-41-7	007-001-00-5
23. Acetyleen (ethyn)	50 t	74-86-2	601-015-00-0
24. Waterstof	50 t	1333-74-0	001-001-00-9
25. Ethyleenoxyde	50 t	75-21-8	603-023-00-X
26. Propyleenoxyde	50 t	75-56-9	603-055-00-4
27. Acetoncyaanhydrine	200 t	75-86-5	608-004-00-X
28. 2-Propenal (acroleïne)	200 t	107-02-8	605-008-00-3
29. 2-Propen-1-ol (allylalcohol)	200 t	107-18-6	603-015-00-6
30. Allylamine	200 t	107-11-9	612-046-00-4
31. Antimoonwaterstof (stibine)	100 kg	7803-52-3	
32. Ethyleenimine	50 t	151-56-4	613-001-00-1
33. Formaldehyde (minimaal 90%)	50 t	50-00-0	605-001-01-2
34. Fosforwaterstof (fosfine)	100 kg	7803-51-2	
35. Methylbromide (monobroom- methaan)	200 t	74-83-9	602-002-00-3
36. Methylisocyanaat	1 t	624-83-9	615-001-00-7
37. Stikstofoxydes	50 t	11104-93-1	
38. Natriumseleniet	100 kg	10102-18-8	
39. Bis-(2-chloorethyl)sulfide	1 kg	505-60-2	
40. Phosazetim	100 kg	4104-14-7	015-092-00-8
41. Tetraethyllood	50 t	78-00-2	
42. Tetramethyllood	50 t	75-74-1	
43. Promurit (3,4-dichloorfenyl azathi- ourem)	100 kg	5836-73-7	
44. Chloorfenvinfos	100 kg	470-90-6	015-071-00-3
45. Crimidine	100 kg	535-89-7	613-004-00-8
46. Monochloormethylether	1 kg	107-30-2	
47. Cyaanfosforzuur dimethylamide	1 t	63917-41-9	
48. Carbofenothion	100 kg	786-19-6	015-044-00-6
49. Dialifos	100 kg	10311-84-9	015-088-00-6
50. Cyanthoate	100 kg	3734-95-0	015-070-00-8
51. Amiton	1 kg	78-53-5	

Benaming	Hoeveelheid (≥)	CAS-nr.	EEG-nr.
52. Oxydisulfoton	100 kg	2497-07-6	015-096-00-X
53. O,O-Diethyl-S-(ethylsulfinylmethyl)thiofosfaat	100 kg	2588-05-8	
54. O,O-Diethyl-S-(ethylsulfonylmethyl)thiophosfaat	100 kg	2588-06-9	
55. Disulfoton	100 kg	298-04-4	015-060-00-3
56. Demeton	100 kg	8065-48-3	
57. Phoraat	100 kg	298-02-2	015-033-00-6
58. O,O-Diethyl-S-(ethylthiomethyl)thiophosfaat	100 kg	2600-69-3	
59. O,O-Diethyl-S-(isopropylthiomethyl)dithiofosfaat	100 kg	78-52-4	
60. Pyrazoxon	100 kg	108-34-9	015-023-00-1
61. Fensulfothion	100 kg	115-90-2	015-090-00-7
62. Paraoxon (O,O-diethyl-O-(4-nitrofenyl)fosfaat	100 kg	311-45-5	
63. Parathion	100 kg	56-38-2	015-034-00-1
64. Azinfos-ethyl	100 kg	2642-71-9	015-056-00-1
65. O,O-Diethyl-S-(propylthiomethyl)dithiofosfaat	100 kg	3309-68-0	
66. Thionazine	100 kg	297-97-2	
67. Carbofuraan	100 kg	1563-66-2	006-026-00-9
68. Fosfamidon	100 kg	13171-21-6	015-022-00-6
69. Tirpate(O-[[[(2,4-dimethyl-1,3-dithiolan-2-yl)methyleen]imino]-N-methyl-carbonaat)	100 kg	26419-73-8	
70. Mevinfos	100 kg	7786-34-7	015-020-00-5
71. Parathion-methyl	100 kg	298-00-0	015-035-00-7
72. Azinfos-methyl	100 kg	86-50-0	015-039-00-9
73. Cycloheximide	100 kg	66-81-9	
74. Difacinon	100 kg	82-66-6	
75. Tetramethyleendisulfotetramine	1 kg	80-12-6	
76. EPN	100 kg	2104-64-5	015-036-00-2
77. 4-Fluorboterzuur	1 kg	462-23-7	
78. 4-Fluorboterzure zouten	1 kg		
79. 4-Fluorboterzure esters	1 kg		
80. 4-Fluorboterzuraamides	1 kg		
81. 4-Fluorcrotonzuur	1 kg	37759-72-1	
82. Fluorcrotonzure zouten	1 kg		
83. Fluorcrotonzure esters	1 kg		
84. Fluorcrotonzuraamides	1 kg		
85. Monofluorazijnzuur	1 kg	144-49-0	607-081-00-7
86. Monofluorazijnzure zouten	1 kg		
87. Monofluorazijnzure esters	1 kg		
88. Monofluorazijnzuraamides	1 kg		
89. Fluenetil	100 kg	4301-50-2	607-078-00-0
90. 4-Fluor-2-hydroxyboterzuur	1 kg		
91. 4-Fluor-2-hydroxyboterzure zouten	1 kg		
92. 4-Fluor-2-hydroxyboterzure esters	1 kg		
93. 4-Fluor-2-hydroxyboterzuraamides	1 kg		
94. Fluorwaterstof	50 t	7664-39-3	009-002-00-6
95. Hydroxyacetonitril (glycolzuurnitril)	100 kg	107-16-4	
96. 1,2,3,7,8,9-Hexachloordibenzo-p-dioxine	100 kg	19408-74-3	
97. Isodrin	100 kg	465-73-6	602-050-00-4
98. Hexamethylfosfortriamide	1 kg	680-31-9	
99. Juglon (5-hydroxy-1,4-naftochinon)	100 kg	481-39-0	
100. Warfarin	100 kg	81-81-2	607-056-00-0
101. 4,4-Methyleen-bis-(2-chlooraniline)	10 kg	101-14-4	
102. Ethion	100 kg	563-12-2	015-047-00-2
103. Aldicarb	100 kg	116-06-3	006-017-00-X
104. Nikkeltetracarbonyl	10 kg	13463-39-3	028-001-00-1
105. Isobenzan	100 kg	297-78-9	602-053-00-0
106. Pentaboraan	100 kg	19624-22-7	
107. 1-Propeen-2-chloor-1,3-diol-diacetaat	10 kg	10118-72-6	
108. Propyleenimine	50 t	75-55-8	
109. Zuurstofdifluoride	10 kg	7783-41-7	
110. Zwavelchloride	1 t	10545-99-0	016-013-00-X
111. Seleenhexafluoride	10 kg	7783-79-1	
112. Seleenwaterstof	10 kg	7783-07-5	

Benaming	Hoeveelheid (≥)	CAS-nr.	EEG-nr.
113. TEPP	100 kg	107-49-3	015-025-00-2
114. Sulfotep	100 kg	3689-24-5	015-027-00-3
115. Dimefox	100 kg	115-26-4	015-061-00-9
116. Tricyclohexylstannyl-1H-1,2,4-triazool	100 kg	41083-11-8	
117. Triethyleenmelamine	10 kg	51-18-3	
118. Kobalt (poeder en/of verbindingen)	100 kg		
119. Nikkel (poeder en/of verbindingen)	100 kg		
120. Anabasine	100 kg	494-52-0	
121. Telluurhexafluoride	100 kg	7783-80-4	
122. Trichloormethylsulfenylchloride	100 kg	594-42-3	
123. 1,2-Dibroomethaan	50 t	106-93-4	602-010-00-6
124. Ontvlambare stoffen in de zin van bijlage IV, c, i)	200 t		
125. Ontvlambare stoffen in de zin van bijlage IV, c, ii)	50 000 t		
126. Diazodinitrofenol	10 t	7008-81-3	
127. Diglycoldinitraat	10 t	693-21-0	603-033-00-4
128. Zouten van dinitrofenol	50 t		609-017-00-3
129. 1-Guanyl-4-Nitrosaminoguanyl-1-tetrazeen	10 t	109-27-3	
130. Hexanitrodifenylamine	50 t	131-73-7	612-018-00-1
131. Hydrazinenitraat	50 t	13464-97-6	
132. Nitroglycerine	10 t	55-63-0	603-034-00-X
133. Pentaerytritoltetranitraat	50 t	78-11-5	603-035-00-5
134. Cyclotrimethyleentrinitramine	50 t	121-82-4	
135. Trinitroanaline	50 t	26952-42-1	
136. 2,4,6-Trinitroanisool	50 t	606-35-9	609-011-00-0
137. Trinitrobenzeen	50 t	25377-32-6	609-005-00-8
138. Trinitrobenzoëzuur	50 t	35860-50-5 129-66-8	
139. Trinitrochlorbenzeen	50 t	28260-61-9	610-004-00-X
140. Trinitrofenylmethylnitraat	50 t	479-45-8	612-017-00-6
141. 2,4,6-Trinitrofenol (Pibrinezuur)	50 t	88-89-1	609-009-00-X
142. Trinitrokresol	50 t	28905-71-7	609-012-00-6
143. 2,4,6-Trinitrofenetool	50 t	4732-14-3	
144. Trinitroresorcinol	50 t	82-71-3	609-018-00-9
145. 2,4,6-Trinitrotolueen	50 t	118-96-7	609-008-00-4
146. Ammoniumnitraat ¹⁾	5 000 t	6484-52-2	
147. Nitrocellulose (met meer dan 12,6% stikstof)	100 t	9004-70-0	603-037-00-6
148. Zwaveldioxyde	1 000 t	7446-09-05	016-011-00-9
149. Zoutzuur (tot vloeistof verdicht gas)	250 t	7647-01-0	017-002-00-2
150. Ontvlambare stoffen in de zin van bijlage IV, c, iii)	200 t		
151. Natriumchloraat ¹⁾	250 t	7775-09-9	017-005-00-9
152. t. Butylperoxyacetaat (concentratie ≥ 70%)	50 t	107-71-1	
153. t. Butylperoxy-iso-butyraat (concentratie ≥ 80%)	50 t	109-13-7	
154. t. Butylperoxymaleaat (concentratie ≥ 80%)	50 t	1931-62-0	
155. t. Butylperoxy-iso-propylcarbonaat (concentratie ≥ 80%)	50 t	2372-21-6	
156. Dibenzylperoxydicarbonaat (concentratie ≥ 90%)	50 t	2144-45-8	
157. 2,2-Bis-(t. Butylperoxy) butaan (concentratie ≥ 70%)	50 t	2167-23-9	
158. 1,1-Bis-(t. Butylperoxy) Cyclohexaan (concentratie ≥ 80%)	50 t	3006-86-8	
159. Di-s-butylperoxydicarbonaat (concentratie ≥ 80%)	50 t	19910-65-7	
160. 2,2-Dihydroperoxypropaan (concentratie ≥ 30%)	50 t	2614-76-8	
161. Di-n-propylperoxydicarbonaat (concentratie ≥ 80%)	50 t	16066-38-9	
162. 3,3,6,6,9,9-Hexamethyl-1,2,4,5-tetroxacyclononaan (concentratie ≥ 75%)	50 t	22397-33-7	
163. Methylethylketonperoxyde (concentratie ≥ 60%)	50 t	1338-23-4	

Benaming	Hoeveelheid (≥)	CAS-nr.	EEG-nr.
164. Methyl-iso-butylketonperoxyde (concentratie ≥ 60%)	50 t	37206-20-5	
165. Perazijnzuur (concentratie ≥ 60%)	50 t	79-21-0	607-094-00-8
166. Loodazide	50 t	13424-46-9	082-003-00-7
167. Loodtrinitroresorcinolaat	50 t	15245-44-0	609-019-00-4
168. Kwikfulminaat	10 t	{20820-45-5 628-86-4	080-005-00-2
169. Cyclotetramethyleentatranitramine	50 t	2691-41-0	
170. 2,2',4,4',6,6'-Hexanitrostilbeen	50 t	20062-22-0	
171. 1,3,5-Triamino-2,4,6-trinitrobenzeen	50 t	3058-38-6	
172. Glycoldinitraat	10 t	628-96-6	603-032-00-9
173. Ethylnitraat	50 t	625-58-1	007-007-00-8
174. Natriumpicraamaat	50 t	831-52-7	
175. Bariumazide	50 t	18810-58-7	
176. Di-iso-butyrylperoxyde (concentratie ≥ 50%)	50 t	3437-84-1	
177. Diethylperoxydicarbonaat (concentratie ≥ 30%)	50 t	14666-78-5	
178. t. Butylperoxyvaloaat (concentratie ≥ 77%)	50 t	927-07-1	

¹⁾ Voor zover de staat waarin deze stof verkeert hieraan eigenschappen verleent die het risico van een zwaar ongeval zouden kunnen opleveren.

N.B.: De EEG-nummers zijn die van Richtlijn 67/548/EEG, met inbegrip van de wijzigingen daarop.

Appendix 5. Stralingsbelasting bij brand

- Diagram I: a. Afstand van brandbare opslag tot brandbare objecten en brandbare gebouwen (brandwerendheid van buiten naar binnen < 30 min.)
 b. Afstand van gebouwen met brandbare inhoud en met percentage gevelopeningen p tot brandbare opslag (berekend met toelaatbare stralingsintensiteit 10 kW/m^2)

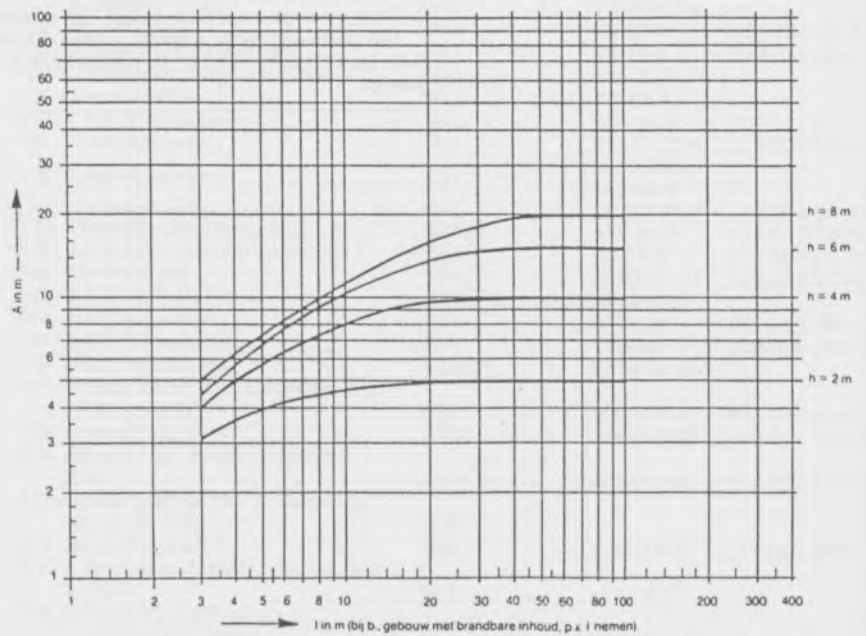
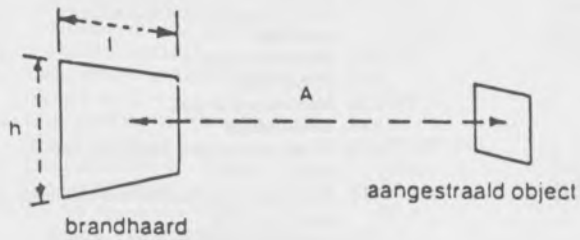

Diagram II: Afstand van brandbare opslag tot gevoelige gebouwen
(ziekenhuizen e.d.)
(berekend met toelaatbare stralingsintensiteit 1 kW/m²)

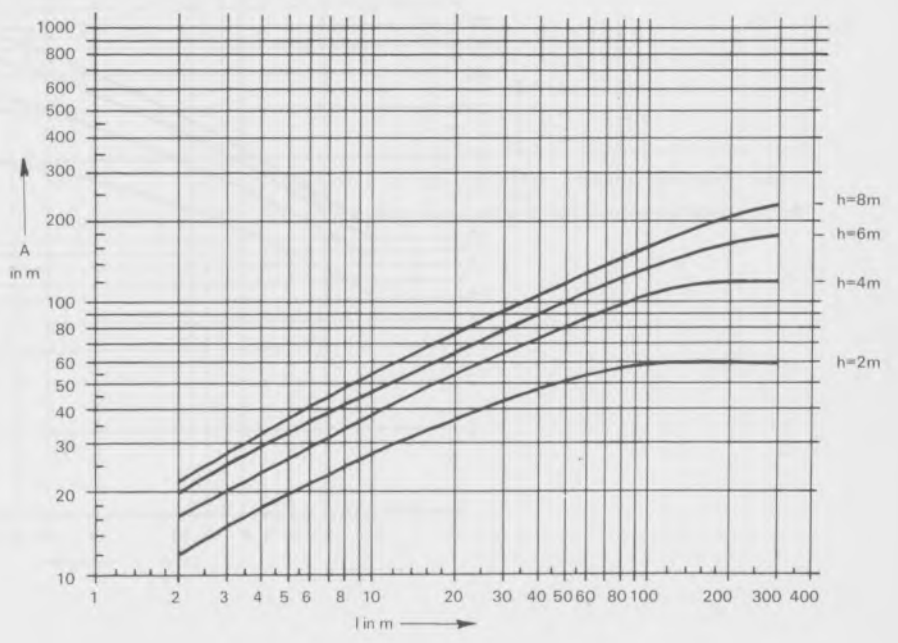
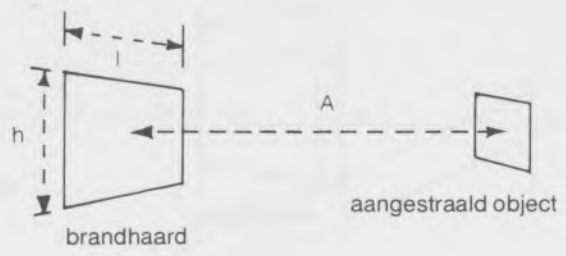
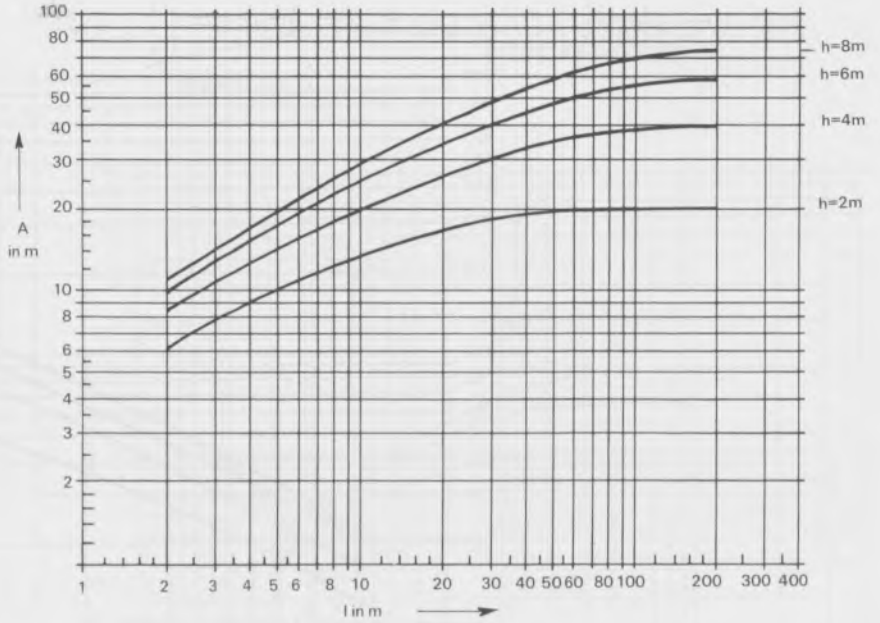
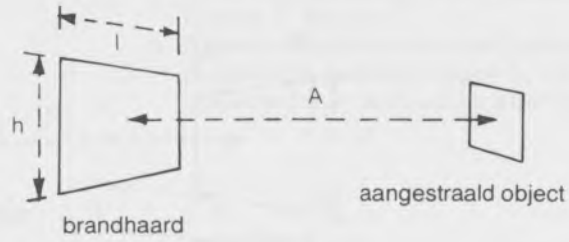
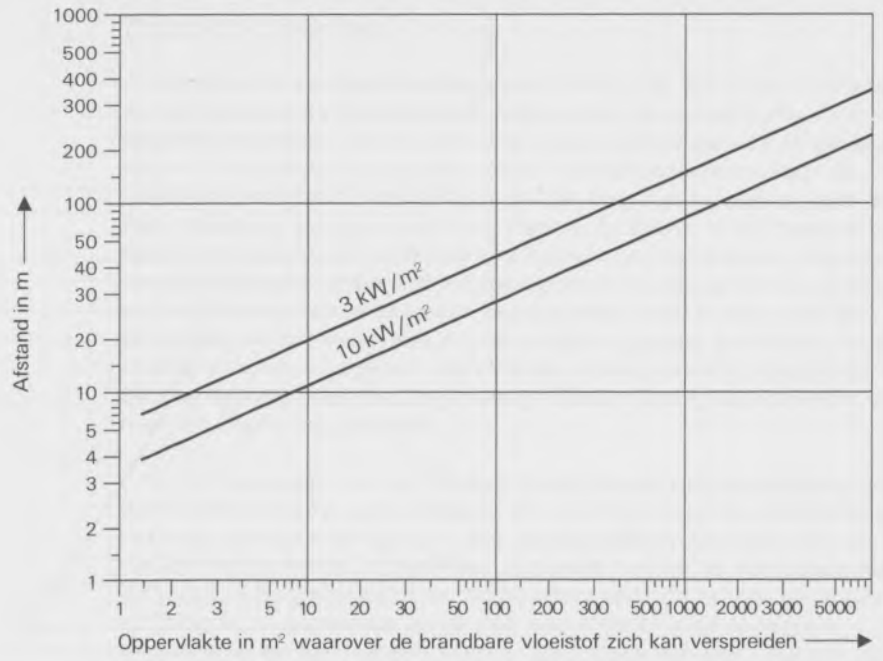

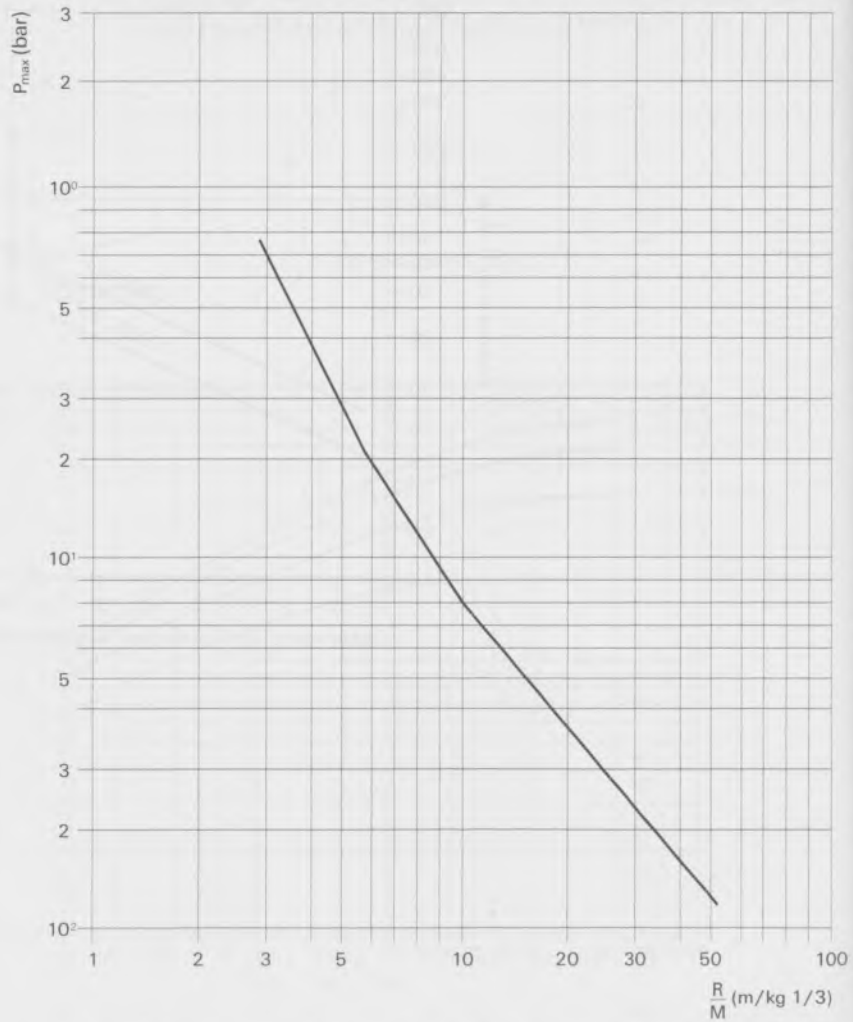
Diagram III: Afstand van brandbare opslag tot erfscheiding en gebouwen, waarin als regel personen verblijven (berekend met toelaatbare stralingsintensiteit 3 kW/m^2)

Afstand tot opslag van brandbare vloeistoffen

Appendix 6. Drukbelasting bij ontplofbare stoffen

Relatie tussen maximale piekoverdruk en de gereduceerde afstand voor TNT-explosies; (extrapolatie leidt tot onaanvaardbare fouten).

Deze bijlage behoort bij het Besluit bedrijfsbrandweren van 17 januari 1990, Stb. 1990, 80

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

NOTA VAN TOELICHTING

Paragraaf 1. Inleiding

In artikel 13 van de Brandweerwet 1985 (Stb. 87) is aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid toebedeeld de aanwezigheid van een bedrijfsbrandweer voor te schrijven voor inrichtingen die in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid. Artikel 13 is echter nog niet in werking getreden. Deze bepaling zal pas in werking treden, nadat de in het tweede lid bedoelde algemene maatregel van bestuur is vastgesteld. Daarin dient te worden bepaald, welke inrichtingen door het college van burgemeester en wethouders kunnen worden aangewezen, welke eisen aan het personeel en het materieel kunnen worden gesteld en dienen nadere regels te worden gegeven betreffende de wijze van totstandkoming van een aanwijzing. Met het onderhavige Besluit bedrijfsbrandweren wordt hieraan uitvoering gegeven.

Bij het opstellen van het besluit is een drietal uitgangspunten gehanteerd. Allereerst is, zoals blijkt uit de door mij gegeven omschrijving van het begrip «bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid» (zie de toelichting op artikel 3), een relatie gelegd tussen de verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders voor de brand- en ongevalsbestrijding in de gemeente en de aan een inrichting op te leggen verplichting tot het hebben van een bedrijfsbrandweer. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat er grenzen zijn aan hetgeen van de overheid op het vlak van de repressieve brandweezorg kan worden verwacht. Het is immers onmogelijk dat de overheidsbrandweer haar organisatie op de ergste calamiteit afstemt. Daar komt bij het feit dat de overheidsbrandweer een bepaalde tijd nodig heeft om ter plekke te komen. En is er de overweging dat daar waar een bedrijf risico's doet ontstaan die uitstijgen boven het risico dat de gemeente in het algemeen bedreigt, dit bedrijf zelf ook verantwoordelijkheid draagt om een brand of ongeval te helpen bestrijden.

Op de tweede plaats is ervan uitgegaan dat de totale inspanning in Nederland op het gebied van de bedrijfsbrandweren niet drastisch behoeft te veranderen. Ik wijs in dit verband op het feit dat, naast de gevallen dat bedrijven op vrijwillige basis over een brandweer beschikken, reeds op grond van verschillende andere wetten dan de Brandweerwet 1985 de mogelijkheid bestaat de aanwezigheid van een «bedrijfsbrandweer» aan hen verplicht te stellen. Zo worden krachtens artikel 129 van de Regeling Toezicht Luchtvaart (Stb. 1978, 99), welke gebaseerd is op de Luchtvaartwet (Stb. 1958, 47), eisen gesteld aan de brandweerorganisatie op luchtvaartterreinen in de Brandweerregeling Burgerluchtvaartterreinen (Stcrt. 1985, 39). Daarnaast wordt de mogelijkheid van het voorschrijven van een «bedrijfsbrandweer» bij voorbeeld geboden in artikel 5, elfde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664). Hierbij kan echter worden opgemerkt dat de doelstelling van de genoemde wetten een andere is dan die van de Brandweerwet 1985. Zo ziet de Luchtvaartwet op bescherming van de algemene verkeersveiligheid in de lucht en op de luchtvaartterreinen en de Arbeidsomstandighedenwet op de bescherming van de werknemers binnen de inrichting. Dat betekent dat maatregelen en voorzieningen, die in het kader van die wetten voldoende zijn, bezien vanuit de Brandweerwet 1985, waar het gaat om inrichtingen die in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid, niet per definitie toereikend hoeven te zijn.

Tenslotte heb ik mij bij het opzetten van dit besluit laten leiden door de algemeen levende wens om het bedrijfsleven geen onnodige lasten op te leggen. Daarom is allereerst, waar de onderhavige regeling het overleggen van bescheiden eist, aansluiting gezocht bij de bepalingen over het arbeidsveiligheidsrapport (artikel 5 van de Arbeidsomstandighe-

denwet) en het rapport inzake de externe veiligheid dat vereist is in het op de Hinderwet (Stb. 1981, 410) en de Arbeidsomstandighedenwet gebaseerde Besluit risico's zware ongevallen (Stb. 1988, 432). Op deze wijze wordt voorkomen dat over dezelfde aspecten door een inrichting verschillende stukken moeten worden opgemaakt. Daarnaast wil artikel 7 bewerkstelligen dat gekomen wordt tot een goede coördinatie bij de beoordeling van bedoelde rapporten.

Paragraaf 2. Hoofdlijnen van de regeling

Het opleggen van een verplichting over een bedrijfsbrandweer te beschikken vindt plaats, indien een inrichting in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid. Omdat niet vooraf in concreto is aan te geven welke inrichtingen een dergelijk gevaar opleveren, zijn in artikel 2 van het besluit de categorieën bedrijven aangegeven, die daarvoor in aanmerking komen. Het betreft hier:

- inrichtingen met installaties die een arbeidsveiligheidsrapport dienen op te stellen;
- inrichtingen die ingevolge het eerste lid van artikel 2 van het Besluit risico's zware ongevallen een rapport inzake de externe veiligheid dienen op te stellen;
- inrichtingen, waarin kernenergie kan worden vrijgemaakt, splijtstoffen kunnen worden vervaardigd, bewerkt of verwerkt, dan wel splijtstoffen worden opgeslagen;
- inrichtingen waarin radioactieve stoffen voorhanden zijn, worden bereid dan wel toegepast;
- bepaalde inrichtingen die bestemd zijn tot vervaardiging, verwerking en bewaring van brandbare stoffen.

Het besluit geeft in aanvulling op hetgeen in artikel 13, eerste lid, van de Brandweerwet 1985 is bepaald, regels over de procedure van de totstandkoming van een aanwijzing. Allereerst verzoeken burgemeester en wethouders een inrichting, welke valt onder één of meer van de hiervoor genoemde categorieën en waarvan zij vermoeden dat deze bij brand of ongevallen een bijzonder gevaar kan vormen voor de openbare veiligheid, een rapport inzake de bedrijfsbrandweer op te stellen. In dit rapport dienen naast een beschrijving van een tweetal algemene, een beschrijving van drie specifieke aspecten te worden verstrekt die noodzakelijk zijn om bedrijven te kunnen selecteren, beoordelen en aanwijzen.

Na toezending van het rapport aan het college van burgemeester en wethouders, geeft dit college, alvorens het besluit tot aanwijzing van een inrichting over te gaan, de districtsinspecteur voor het brandweerwezen, het betrokken districtshoofd van de arbeidsinspectie, de betrokken regionale inspecteur van de volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu, het gezag, niet zijnde burgemeester en wethouders, dat bevoegd is een hinderwetvergunning te verlenen en de Minister van Verkeer en Waterstaat, voor zover het luchtvaartterreinen betreft (artikel 4, tweede lid, van het besluit), de mogelijkheid over een aanwijzing te adviseren. Vervolgens hoort het ook het hoofd of de bestuurder van de inrichting. Indien burgemeester en wethouders op grond van het rapport, het horen en de adviezen van de eerder genoemde personen tot de conclusie komen dat een inrichting inderdaad een bijzonder gevaar kan vormen voor de openbare veiligheid, wordt deze vervolgens als bedrijfsbrandweerplichtig aangewezen. Van het opleggen van een dergelijke verplichting kan worden afgezien, indien uit de rapportage blijkt dat het aanvankelijk vermoeden dat de inrichting een bijzonder gevaar oplevert, niet juist is. Die situatie zal zich voordoen indien de inrichting, hoewel schade-effecten tot buiten het bedrijf mogelijk zijn, geen schade veroorzaakt die relatief groot is.

Bij de aanwijzing bepalen burgemeester en wethouders tevens welke eisen aan het personeel en materieel van die brandweer gesteld worden. Deze eisen, welke limitatief opgesomd staan in artikel 4, vijfde lid, van het besluit, hebben zowel betrekking op de kwalitatieve aspecten als op de omvang.

Paragraaf 3. Deregulering

Bij de totstandkoming van dit besluit heb ik de toetsingspunten betrokken die zijn aangegeven in de «Algemene aanwijzingen voor de Rijksdienst inzake terughoudendheid met regelgeving», vastgesteld door de minister-president op 5 november 1984, alsmede de door hem op 16 januari 1985 gegeven «Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur» (Stcrt. 1985, 18).

I. Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Brandweerwet 1985 is een uitzondering gemaakt voor artikel 13, dat een regeling inzake bedrijfsbrandweren bevat. Na de inwerkingtreding van dit artikel kunnen inrichtingen die in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid door burgemeester en wethouders worden aangewezen als inrichtingen die voor een bedrijfsbrandweer moeten zorgdragen. De aanwijzing zal plaatsvinden aan de hand van regels, vast te stellen bij algemene maatregel van bestuur. Het onderhavige besluit strekt daartoe.

Aan het einde van paragraaf 1 is vermeld dat op grond van het bepaalde in verschillende wetten en daarop gebaseerde besluiten de aanwezigheid van een bedrijfsbrandweer thans reeds verplicht kan worden gesteld. Daarbij is erop gewezen dat de invalshoek van bedoelde wetten telkens anders is, anders ook dan die van de Brandweerwet 1985.

Het kan derhalve voorkomen dat aan een bedrijf dat op grond van bijvoorbeeld de Mijnwet 1903 (Stb. 1904, 73) wordt opgedragen een bedrijfsbrandweer te formeren, op grond van de Brandweerwet 1985 nogmaals een dergelijke verplichting wordt opgelegd. Het aantal gevallen dat een bedrijf nog een apparaat van de grond af moet gaan opbouwen zal echter uiterst gering zijn.

II. Doelstellingen

De regeling strekt ter uitvoering van artikel 13, tweede lid, van de Brandweerwet 1985.

III. Normstelling, delegatie, bestuursinstrumenten en de met de uitvoering gemoeide lasten

Bij de uitvoering van de nieuwe regeling is allereerst het college van burgemeester en wethouders betrokken.

De bevoegdheid van het college tot het opleggen van de verplichting aan een bedrijf om over een brandweer te beschikken is een nieuw element in de Brandweerwet 1985.

Alhoewel de aanwijzingsbevoegdheid goed aansluit bij de verantwoordelijkheid voor de brandweezorg die ingevolge de Brandweerwet 1985 (artikel 1) bij het gemeentebestuur berust, betekent deze bevoegdheid voor de gemeente een verzwaring van de interne beleidslasten. Zo moet de gemeente beoordelen of de bedrijven, die binnen de gemeentegrenzen liggen, een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kunnen vormen. Met het oog daarop dient het ambtelijk apparaat een bepaalde deskundigheid te bezitten.

In het besluit is ook een taak toebedeeld aan de districtsinspecteur voor het brandweerwezen, het districtshoofd van de arbeidsinspectie, de regionale inspecteur van de volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu, het gezag, niet zijnde burgemeester en wethouders, dat bevoegd is een vergunning te verlenen op grond van de Hinderwet en, indien het gaat om een inrichting die is gelegen op of deel uitmaakt van een luchtvaartterrein, de Minister van Verkeer en Waterstaat. Voordat tot aanwijzing wordt overgegaan, worden deze vijf functionarissen in de gelegenheid gesteld hun advies over een aanwijzing te geven (artikel 4, tweede lid). Hoewel het opmaken van een dergelijk advies voor hen een zekere lastenverzwaring betekent, is het van groot belang dat burgemeester en wethouders deze deskundigen betrekken bij het aanwijzen van bedrijfsbrandveiligheidsinrichtingen.

Zoals in de Arbeidsomstandighedenwet procedurele waarborgen worden geschapen voor het informeren van de inspectie voor het brandweerwezen over brandweertechische aspecten bij bedrijven die een arbeidsveiligheidsrapport en eventueel een bedrijfsnoodplan moeten opstellen, zo zal de arbeidsinspectie moeten worden betrokken bij een aanwijzing op grond van artikel 13 van de Brandweerwet 1985. Dit geldt evenzeer voor de regionale inspecteur van de volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu, die het bevoegd gezag adviseert onder andere bij de uitvoering van de Hinderwet en de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580). Door het inschakelen van genoemde inspecteurs wordt het belang onderstreept van een goede coördinatie van het door de betrokken inspecties te voeren beleid. De inwendige en uitwendige brandveiligheid hangen immers nauw samen. Een aanwijzing op grond van artikel 13 zal bovendien veelal dezelfde bedrijven betreffen die ook ingevolge bovengenoemde wetten bijzondere voorzieningen moeten treffen.

Door het advies over een aanwijzing te vragen aan het gezag dat bevoegd is een vergunning te verlenen op grond van de Hinderwet, wordt allereerst het belang van een goede coördinatie van betrokkenen onderstreept. Mede daarom ook is in artikel 4, zesde lid, bepaald dat bij het vaststellen van de eisen die aan een brandweer van een aangewezen inrichting dienen te worden gesteld, rekening dient te worden gehouden met de voorzieningen die reeds zijn vereist op grond van onder meer de Hinderwet.

Het ter advisering voorleggen van een aanwijzing aan de Minister van Verkeer en Waterstaat acht ik noodzakelijk omdat op die wijze een afstemming kan plaatsvinden van de bedrijfsbrandweer die is vereist op grond van dit besluit, op de brandweerorganisatie die hij reeds op grond van de Luchtvaartwetgeving verplicht heeft gesteld.

Volledigheidshalve zij in dit verband opgemerkt dat voorgeschreven is dat het college van burgemeester en wethouders daarnaast het hoofd of de bestuurder van de inrichting horen, voordat zij besluiten tot aanwijzing over te gaan. Een dergelijke verplichting vloeit reeds voort uit artikel 13, eerste lid, van de Brandweerwet 1985.

IV. Handhaving, werkdruk bestuurlijk en justitieel apparaat en rechtsbescherming

De nieuwe regeling bevat normen die zich tot het hoofd of de bestuurder van de als brandveilig aangewezen inrichting richten. Deze normen worden ingevolge artikel 23 van de Brandweerwet 1985 strafrechtelijk gehandhaafd.

In de regeling is geen bijzondere beroepsprocedure gecreëerd. Tegen de beslissing van burgemeester en wethouders staat op grond van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) beroep open op de Afdeling rechtspraak van de Raad van State. Ten opzichte van de huidige situatie kunnen hierdoor de lasten voor deze afdeling worden vermeerderd.

V. Gevolgen voor de sociaal-economische ontwikkeling en voor bedrijfsleven, burgers en non-profit instellingen

Ingevolge het Besluit bedrijfsbrandweren zouden bedrijven met een aantal kosten kunnen worden geconfronteerd. Allereerst kan het voorkomen dat een bedrijf dat nu nog niet over een brandweer beschikt, op grond van dit besluit als bedrijfsbrandweerplichtig wordt aange-
wezen. Daarnaast kan zich de situatie voordoen dat een bedrijf reeds een brandweer heeft, maar dat deze niet voldoet aan de door het college van burgemeester en wethouders bij de aanwijzing gestelde eisen inzake personeel en materieel. In dat kader zou bedoeld college bij vaststelling van de eisen een bedrijf bijvoorbeeld kunnen verplichten dat het blusmaterieel van zijn brandweer is afgestemd op dat van de overheidsbrandweer. Tot slot kan het opstellen van een rapport inzake de bedrijfsbrandweer kosten met zich mee brengen.

Uit onderzoek dat is verricht met het oog op het redigeren van de bijlage, waarop wordt ingegaan in punt VI van deze paragraaf, is gebleken dat de invoering van dit besluit geen verstrekkende financiële gevolgen voor het bedrijfsleven zal hebben. Allereerst zal het hier gaan om een beperkte groep van bedrijven. Immers het criterium voor aanwijzing is dat de inrichting in geval van brand of ongevallen bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid. Dat betekent dat, naast uiteraard het fabricageproces, de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en de omvang van de overheidsbrandweer, de ligging van de inrichting van groot belang is (dicht bij bebouwing, andere bedrijven, openbare wegen en dergelijke). Deze combinatie van factoren beperkt de omvang van de aan te wijzen groep. Naar verwachting zal ongeveer een honderdtal bedrijven onder de werkingssfeer van dit besluit vallen. Bovendien zal het binnen de groep van bedrijven waaraan gedacht wordt, uiterst zelden voorkomen dat een bedrijf nog een organisatie van de grond af moet gaan opbouwen. De meeste bedrijven die als bedrijfsbrandweerplichtig kunnen worden aangewezen, beschikken namelijk meestal reeds over een bedrijfsbrandweer, hetzij op grond van andere wetten, hetzij op basis van vrijwilligheid.

In hoeverre individuele bedrijven nog investeringen zullen moeten doen in het personeel en het materieel van hun brandweer is niet exact bekend. Allereerst omdat de eisen per inrichting zullen verschillen en deze bovendien mede afhankelijk zijn van de brandpreventieve voorzieningen die bijvoorbeeld in het kader van het verlenen van een hinderwetvergunning of van een vergunning op grond van de brandbeveiligingsverordening zijn aangebracht. In ieder geval dienen burgemeester en wethouders ingevolge artikel 4, zesde lid, van deze regeling bij het vaststellen van die eisen rekening te houden met de voorzieningen die reeds zijn vereist op grond van de Brandweerwet 1985 en andere wetgeving, zoals de Arbeidsomstandighedenwet en de Hinderwet.

Overigens verwacht ik dat aanpassing van de thans bestaande situatie aan de door burgemeester en wethouders gestelde eisen slechts in een klein aantal gevallen nodig zal zijn. Ik kom tot deze conclusie omdat bij een zestal bedrijven dat bij het eerder aangehaalde onderzoek is betrokken en dat als representatief kan worden beschouwd voor de inrichtingen waar het in deze regeling om gaat, is gebleken dat in deze inrichtingen ter vaststelling van onder meer de sterkte van de bedrijfsbrandweer nagenoeg dezelfde methodiek wordt gehanteerd als verwoord in de bijlage bij dit besluit.

Gelet hierop zullen de eisen die thans op grond van bijzondere wetten aan een bedrijfsbrandweer worden gesteld, vrijwel overeenkomen met die welke door burgemeester en wethouders op grond van dit besluit zullen worden voorgeschreven.

Over de kosten die gemoeid zijn met de afstemming van het blusmaterieel van de bedrijfsbrandweer op dat van de overheidsbrandweer kan het volgende worden opgemerkt. In het merendeel van de gevallen, zo is uit het onderzoek naar voren gekomen, is er reeds sprake van een goede samenwerking tussen het betrokken bedrijf en de lokale overheid op het terrein van de brandweezorg en de ongevalsbestrijding en is bij de aanschaf van het materieel met die samenwerking rekening gehouden. In die inrichtingen waar dit niet het geval is, dient naar mijn mening afstemming van het materieel geleidelijk aan doorgevoerd te worden ten einde onnodige kosten voor betrokken bedrijven te vermijden. Overigens gaat het hier niet om al het brandweermaterieel, maar slechts om die zaken die relevant zijn met het oog op een goede samenwerking tussen beide diensten. Hierbij dient bijvoorbeeld gedacht te worden aan slangkoppelingen.

Voordat een inrichting wordt verplicht tot het beschikken over een bedrijfsbrandweer, wordt aan die inrichting gevraagd door middel van een rapport de benodigde informatie te verstrekken. Het rapport dient voldoende informatie te bevatten om een oordeel te kunnen vormen over de mate, waarin de inrichting in geval van brand of ongevallen een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan opleveren en de wijze waarop de bedrijfsbrandweer dient te zijn ingericht.

De verplichting tot rapportage vormt uiteraard een belasting voor het betrokken bedrijf. Er is echter op tweeërlei wijze naar gestreefd deze belasting zo gering mogelijk te doen zijn. De in artikel 3, eerste lid, onderdelen a en b, van dit besluit bedoelde algemene beschrijvingen worden eveneens gevraagd in het kader van zowel het arbeidsveiligheidsrapport als het externe veiligheidsrapport. Ten einde te voorkomen dat er dubbel werk plaatsvindt en onnodig kosten worden gemaakt, behoeven indien een of meer arbeidsveiligheidsrapporten en/of een extern veiligheidsrapport reeds zijn opgesteld, deze beschrijvingen niet nogmaals door het bedrijf gegeven te worden. Die gegevens zijn immers reeds aanwezig bij de gemeente (artikel 5, negende lid, onderdelen d en e, van de Arbeidsomstandighedenwet respectievelijk de artikelen 2, eerste lid, en 5, eerste lid, onderdelen a en b, van het Besluit risico's zware ongevallen). Daarnaast kan het gebeuren dat in de tweede eerder aangehaalde rapporten reeds gegevens zijn opgenomen met betrekking tot die aangelegenheden, die opgesomd staan in artikel 3, eerste lid, onderdelen c tot en met e. Het besluit biedt het bedrijf daarom de mogelijkheid in het rapport inzake de bedrijfsbrandweer daarnaar te verwijzen. Uiteraard dient hierdoor geen afbreuk te worden gedaan aan de leesbaarheid van het rapport voor burgemeester en wethouders. Een verwijzing dient op een zodanige wijze plaats te vinden dat zonder een langdurige speurtocht het voor een aanwijzing relevante feitenmateriaal daaruit kan worden gedistilleerd. Er moet immers voor worden gewaakt dat niet alleen voor het bedrijfsleven, maar ook voor de gemeente onnodige lastenverzwaring ten gevolge van de invoering van dit besluit optreedt.

Bovendien is in het kader van het onderzoek, dat aan de opstelling van deze algemene maatregel van bestuur is voorafgegaan, via een steekproef uit de groep van betrokken bedrijven geconstateerd dat de benodigde informatie voor een zeer groot gedeelte in een bruikbare vorm bij de bedrijven reeds aanwezig is. Op basis hiervan verwacht ik dat de lastenverzwaring van het bedrijfsleven ten gevolge van de rapportageverplichting gering is.

Overigens zullen de investeringen, die bedrijven op grond van deze regeling eventueel in hun bedrijfsbrandweer moet doen, voor het betrokken bedrijf ook baten met zich meebrengen. Zo zal door het snel optreden van een goed georganiseerde en geoutilleerde bedrijfsbrandweer bij een ongeval binnen een inrichting kunnen worden voorkomen dat het productieproces moet worden stilgelegd en kan tevens andere schade worden voorkomen.

VI. Varianten

Bij de opstelling van de algemene maatregel van bestuur is overwogen een aantal bijlagen op te nemen, die deel zouden uitmaken van dit besluit. In deze bijlagen zou onder meer zeer gedetailleerd worden aangegeven op grond van welke criteria vastgesteld kan worden of een bedrijf een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid vormt, alsmede de eisen die aan een brandweer, gelet op de omgeving en het bedrijf, in een concreet geval zouden moeten worden gesteld. Van dergelijke uitgebreide bijlagen is echter afgezien, omdat door die centrale bemoeienis de beleidsvrijheid die aan burgemeester en wethouders ingevolge artikel 13 van de Brandweerwet 1985 is toebedeeld, geheel verloren zou gaan. Er is daarentegen wel een bijlage bij het besluit opgenomen, die door burgemeester en wethouders bij het aanwijzen van een inrichting als bedrijfsbrandweerplichtig en bij het vaststellen van de eisen aan de desbetreffende bedrijfsbrandweer in acht dient te worden genomen, maar deze is niet zo verregaand. In deze bijlage, bij de opstelling waarvan het bedrijfsleven is betrokken, is hetgeen in deze algemene maatregel van bestuur is geregeld, waar nodig geconcretiseerd. Op die wijze wordt enerzijds gewaarborgd dat vergelijkbare bedrijven in vergelijkbare situaties zoveel mogelijk gelijk worden behandeld en blijft anderzijds de beleidsvrijheid van burgemeester en wethouders gehandhaafd, omdat de bijlage ruimte overlaat om bijvoorbeeld al naar gelang van de inrichting de eisen vast te stellen die aan een bedrijfsbrandweer dienen te worden gesteld.

Paragraaf 4. Artikelsgewijs

Artikel 2

Uitsluitend de in dit artikel opgesomde categorieën inrichtingen komen in aanmerking voor een aanwijzing, hetgeen niet wil zeggen dat alle inrichtingen uit een bepaalde groep in de praktijk ook worden aangegeven. Het een en ander hangt af van het feit of een inrichting een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan opleveren.

Artikel 3

eerste lid

De eerste stap in de procedure wordt, zoals aangegeven in paragraaf 2, gezet door het college van burgemeester en wethouders. Het college verzoekt ingevolge het eerste lid van artikel 3 het bedrijf waarvan het redelijkerwijs kan vermoeden dat het bij brand of ongevallen een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid vormt een rapport op te stellen. Naar mijn mening kan er sprake zijn van een dergelijk vermoeden in de hieronder weergegeven situaties:

a. Het bedrijf wordt of is aangewezen in het kader van het aanwijzingssysteem «Arbeidsveiligheidsrapportage». In die situatie hoeft er overigens niet altijd een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid aanwezig te zijn. Immers een potentieel gevaarlijke situatie voor werknemers houdt niet automatisch een gevaar voor de openbare veiligheid in.

b. Het bedrijf valt binnen de categorie bedrijven, waarop het Besluit risico's zware ongevallen van toepassing is.

c. Binnen het bedrijf zijn grote hoeveelheden brandbaar, ontplofbaar en radioactief materiaal aanwezig.

d. Het gaat om een nucleaire inrichting, waarbij in geval van brand ernstige schadelijke gevolgen voor de omgeving te verwachten zijn.

In de eerder aangehaalde bijlage wordt expliciet aangegeven op welke wijze een inrichting geselecteerd wordt om een rapport inzake de bedrijfsbrandweer op te stellen.

Onder bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid versta ik in het kader van dit besluit een situatie waarbij er naar het oordeel van burgemeester en wethouders als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's binnen de inrichting, een schade in de omgeving van die inrichting kan ontstaan die duidelijk groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de overheidsbrandweer is berekend.

Bij deze definitie dient een tweetal opmerkingen te worden gemaakt:

1. De situatie, die volgens deze definitie een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid vormt, veroorzaakt een risico dat uitstijgt boven het risico, waarop normaal gesproken de overheidsbrandweer is voorbereid. Overigens wordt er hier van uitgegaan dat de overheidsbrandweer is toegerust op in die omgeving normaal voorkomende ongevallen. Indien dit niet het geval is, mag dit er niet toe leiden dat burgemeester en wethouders verdergaande eisen aan de bedrijfsbrandweer stellen.

2. Het begrip «bijzonder gevaar» is gekoppeld aan geloofwaardige incidentscenario's. Dat betekent dat het niet gaat om de beschrijving van mogelijke ongevallen, die slechts met een zeer kleine kans van optreden denkbaar zijn, maar om mogelijke ongevallen die reëel of typerend worden geacht voor de beschouwde inrichtingen met de aanwezige preventieve voorzieningen en die door snel en adequaat optreden van een brandweer kunnen worden beheerst dan wel bestreden.

In de bijlage wordt een systematiek gepresenteerd aan de hand waarvan kan worden vastgesteld welke geloofwaardige incidentscenario's voor de beschouwde inrichting karakteristiek zijn. Tevens wordt daarin aangegeven hoe deze scenario's bestreden dienen te worden.

vijfde lid

Wanneer het rapport inzake de bedrijfsbrandweer bij het college van burgemeester en wethouders binnenkomt, dient dit college de inhoud ervan te beoordelen op volledigheid en juistheid. De situatie kan zich voordoen dat burgemeester en wethouders twijfels daarover hebben. Het moet dan mogelijk zijn dat zij aanvullende gegevens van het betrokken bedrijf vragen. Uiteraard gaat het alsdan slechts om gegevens die in redelijkheid vereist zijn.

Terzijde zij nog vermeld dat de gegevens van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer – naast langs andere wegen beschikbaar komende gegevens – van belang kunnen zijn voor de rampenbestrijding, in het bijzonder voor het opstellen van de (gemeentelijke) rampbestrijdingsplannen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Rampenwet (Stb. 1985, 88).

Bij het gebruiken van de gegevens voor dit doel – maar het geldt ook in het algemeen – moet ervoor worden gewaakt dat gegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn overgelegd, of gegevens waarvan de overheid het vertrouwelijk karakter kan vermoeden, hun vertrouwelijk karakter blijven behouden; die gegevens mogen niet buiten de overheid bekend worden gemaakt. In dit verband is van belang dat het rampbestrijdingsplan op grond van genoemd artikellid niet openbaar is. Voorts wijs ik op de geheimhoudingsplicht die gemeente-ambtenaren hebben op grond van hun ambtenarenreglement, alsmede op artikel 21 van de Brandweerwet 1985.

Duidelijkheidshalve zij nog vermeld dat in het Besluit bedrijfsbrandwieren niet uitdrukkelijk is bepaald dat het rapport inzake de bedrijfsbrandweer niet openbaar is. Dit betekent dat ingevolge de Wet openbaarheid van bestuur (Stb. 1978, 581) alle gegevens die berusten bij burgemeester en wethouders openbaar kunnen worden gemaakt, tenzij dat niet is toegestaan ingevolge de in artikel 4 van die wet limitatief opgesomde gronden. Zo blijft het verstrekken van informatie achterwege indien het betreft bedrijfs- en fabricagegegevens voor zover

deze door natuurlijke of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. De Wet openbaarheid van bestuur is evenwel niet van toepassing op informatievoorziening tussen overheidsorganen.

Artikel 4

derde lid

In principe moet elke aangewezen inrichting een eigen bedrijfsbrandweer oprichten en in stand houden. In bepaalde gevallen zal echter kunnen worden volstaan met een voor verschillende inrichtingen gezamenlijk in het leven geroepen brandweer, mits deze, indien nodig, in elke inrichting kan worden ingezet.

vijfde lid

Het begrip bedrijfsbrandweer, bedoeld in artikel 13 van de Brandweerwet 1985, houdt in een organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting. De personele en materiële invulling van de organisatie en de structuur daarvan zullen van bedrijf tot bedrijf kunnen of moeten verschillen; derhalve zullen ook de te stellen eisen steeds verschillend zijn. In de bijlage, genoemd in paragraaf 3, onder VI, wordt hier nader op ingegaan.

Als één van de eisen die bij een aanwijzing aan een bedrijfsbrandweer kunnen worden gesteld, staat in onderdeel a het opleidingsniveau van het personeel vermeld. Bewust is gekozen voor het woord «opleidingsniveau» omdat daarmee niet alleen tot uitdrukking kan worden gebracht dat een bepaald diploma van een brandweeropleiding als bedoeld in het Besluit rijksexamen brandweeropleidingen (Stb. 1988, 545) vereist kan zijn, maar ook certificaten van een samenstel van modules uit een brandweeropleiding, waarin specifiek de kennis en vaardigheden voor dat bedrijf zijn aangeleerd.

Een goede behartiging van de brandweezorg is van groot belang. Het verdient daarom aanbeveling dat burgemeester en wethouders bevorderen dat, gelet op de nauwe samenwerking tussen bedrijfs- en overheidsbrandweer, het blusmaterieel (onderdeel c) van de beide diensten op elkaar is afgestemd. Dit komt bovendien de standaardisatie van het brandweermaterieel ten goede.

In onderdeel e is bepaald dat er eisen kunnen worden gesteld aan onder meer de samenwerking met de overheidsbrandweer. De inzet van de overheids- en de bedrijfsbrandweer moet op de juiste wijze op elkaar zijn afgestemd. Die afstemming is zeker ook van belang, omdat de bedrijfsbrandweer zich evenals de overheidsbrandweer heeft te richten naar het opperbevel van de burgemeester dat deze ingevolge artikel 222 van de gemeentewet heeft «bij brand alsmede bij ongevallen anders dan bij brand, voor zover de brandweer daarbij een taak heeft».

Ingevolge onderdeel f kunnen burgemeester en wethouders eisen stellen aan de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer. Op grond van artikel 1, tweede lid juncto derde lid, van de Brandweerwet 1985 is de gemeenteraad verplicht dergelijke eisen te stellen aan de gemeentelijke brandweer. Uiteraard moet de gemeentelijke brandweer toegerust zijn voor de in die omgeving normaal voorkomende ongevallen. De situatie dat een gemeente die minder brandweerpotentieel heeft dan waar zij gezien het gevaar voor de openbare veiligheid over zou moeten beschikken, ter compensatie van een bedrijfsbrandweerplichtige inrichting meer personeel en materieel eist dan strikt noodzakelijk is, mag zich uiteraard niet voordoen.

In de bij dit besluit behorende bijlage wordt vermeld dat bij de beoordeling van de vraag op welke wijze de brandweer van een aangewezen inrichting dient te worden ingericht, ervan wordt uitgegaan dat het brandweerkorps van de desbetreffende gemeente qua organisatie voldoet aan de normen die zijn weergegeven in de Richtlijnen personeels- en materieelssterkte gemeentelijke brandweer van de inspectie voor het brandweerwezen uit 1966. De districtsinspecteurs voor het brandweerwezen zullen bij het geven van hun advies over een mogelijke aanwijzing hierop zeker letten. Indien een college van burgemeester en wethouders toch verdergaande eisen stelt aan een bedrijfsbrandweer dan gelet op het gevaarzettend karakter van de inrichting redelijkerwijs noodzakelijk is, hetgeen ik overigens niet verwacht gelet op de wijze waarop gemeenten invulling geven aan hun verantwoordelijkheid voor de brandweezorg, kan het betrokken bedrijf hiertegen op grond van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen in beroep gaan bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.

Artikel 5

eerste lid

Het is niet de bedoeling dat elke wijziging of uitbreiding van een inrichting dan wel verandering van de daarin gebezigde processen door het hoofd of de bestuurder van een brandweerplichtige inrichting door middel van een rapport inzake de bedrijfsbrandweer aan burgemeester en wethouders moet worden voorgelegd. Het gaat slechts om die wijzigingen, uitbreidingen dan wel veranderingen die bepaalde consequenties kunnen hebben voor de brandweeorrganisatie en de daaraan gestelde eisen.

Artikel 8

Het moet mogelijk zijn onderzoek te verrichten bij bedrijven zonder dat er een redelijk vermoeden van een strafbaar feit aanwezig is. Daarom is in artikel 8 bepaald dat de commandant van de gemeentelijke brandweer en het door hem aangewezen ter plaatse dienstdoende personeel van de brandweer belast zijn met het toezicht op de naleving van de aanwijzing. Deze toezichthoudende taak strekt niet verder dan te controleren of een aangewezen inrichting inderdaad over een brandweer beschikt die voldoet aan de door burgemeester en wethouders gestelde eisen.

Uiteraard kan de uitoefening van toezicht wel feiten of omstandigheden aan het licht brengen die leiden tot een redelijk vermoeden van een strafbaar feit en derhalve tot het intreden van de opsporingsfase. In die situatie dient de toezichthoudende ambtenaar zich of tot de commandant van de gemeentelijke brandweer of het gemeentelijk brandweerpersoneel in de rang van adjunct-hoofdbrandmeester of hoger of tot de opsporingsambtenaren, bedoeld in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering te wenden. De commandant en bedoeld brandweerpersoneel hebben namelijk in artikel 2, onderdelen d en e, van de regeling van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken (Stcrt. 1986, 84), zoals laatstelijk gewijzigd bij ministeriële regeling (Stcrt. 1989, 94) de bevoegdheid gekregen (onder meer) de feiten, bedoeld in artikel 13, eerste, derde en vierde lid, van de Brandweerwet 1985, strafbaar gesteld bij artikel 23, tweede en derde lid, van die wet op te sporen.

Het ligt voor de hand dat de commandant van de gemeentelijke brandweer en het door hem aangewezen ter plaatse dienstdoende personeel van de brandweer in verband met hun toezichthoudende taak en/of hun opsporingstaak de brandweerplichtige bedrijven moeten kunnen betreden. In artikel 20, eerste lid, van de Brandweerwet 1985 is mede daarom aan deze personen binnentredingsbevoegdheid verleend.

Artikel 9

De bevoegdheid tot aanwijzing van een inrichting is in artikel 13 van de Brandweerwet 1985 bij het college van burgemeester en wethouders gelegd. Dit geldt ook waar het gaat om de aanwijzing van inrichtingen die zijn gelegen op of deel uitmaken van een bij de krijgsmacht in gebruik zijnd terrein. In het belang van de veiligheid van de Staat acht ik het echter noodzakelijk dat bij dergelijke inrichtingen de aanwijzingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders wordt toebedeeld aan de Kroon overeenkomstig de systematiek van de Hinderwet. Dit kan evenwel niet worden gerealiseerd zonder een wijziging van de Brandweerwet 1985.

Om te voorkomen dat hierdoor de inwerkingtreding van dit besluit onnodig wordt opgehouden, is in dit artikel bepaald dat het besluit niet van toepassing is op inrichtingen die zijn gelegen op of deel uitmaken van een bij de krijgsmacht in gebruik zijnd terrein. Zodra de wijziging van de Brandweerwet 1985 tot stand zal zijn gekomen, zal het Besluit bedrijfsbrandweren in verband daarmee worden aangepast.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales